

Chúng Sanh và Cảnh Giới

Kalama tri ân đh Nguyễn Thị Ngọc Ánh ghi chép.

[11/04/2026 - 04:03 - anhlibrary]

Chúng ta ôn lại một chút bài học cũ. Đó là Đức Phật không có nói con gà có trước cái trứng hay là cái trứng có trước con gà Ngài không có nói. Có hiểu không? Đức Phật không nói cái trứng có trước con gà hay là con gà có trước cái trứng. Cái đó chuyện cũ Ngài không có nói. Ngài nói chuyện mới đó là muốn có cái trứng thì phải có con gà. Cái chuyện này nằm trong khả năng của mình không, hả? Cái chuyện mà mình tìm hiểu cái nào có trước nó vô ích lắm. Chuyện trước mắt là mình có thể có con gà hay không, được không? Rồi và nếu bây giờ mình muốn có cái trứng được không? Rồi, như vậy thì kể từ bây giờ nếu mình muốn có con gà đó thì mình phải có cái trứng. Mà mình muốn có cái trứng thì mình chỉ cần có con gà là đủ rồi. Bây giờ mình không muốn trong nhà mình có cái trứng thì mình đừng có con gà hoặc là dẹp luôn cái trứng rất là dễ. Dẹp trứng dẹp gà rất là dễ. Còn bây giờ cái chuyện đó mình lại không để ý mà mình lại đi bận tâm cái chuyện cái nào có trước thì không có cần thiết.

Rồi mình khổ từ bao giờ chuyện đó không quan trọng mà cái quan trọng là cái khổ nó đến từ đâu? cái đó nó quan trọng hơn, từ đâu nó cần hơn là từ bao giờ phải không ta? có hiểu không? từ bao giờ cái đó không quan trọng, mình khổ cách đây 10 năm 20 năm nó không quan trọng mà cái quan trọng nhất là cái khổ bây giờ nè nó đến từ đâu? còn chuyện mà mình cái khổ nó đến từ cái cuộc hôn nhân 30 năm, 50 năm nó không quan trọng mà quan trọng là bây giờ nè, sáng giờ mình khóc quá chừng khóc nè, tức là bây giờ mình làm sao mình hết khóc nữa. Cái đó mới quan trọng. Chứ còn 30 năm, với 50 năm giống nhau thôi. Giống nhau y chang bây giờ nó đã qua mất rồi. Rồi thì bây giờ là thế giới có hai cái góc nhìn. Góc nhìn bản thể và hiện tượng. Và nếu mình chỉ nhìn thế giới nó qua cái hiện tượng, cái vô ngoài thì cái giải pháp cho những vấn đề nó chỉ là mang cái tính vô ngoài thôi phải không? Há? Mình bị sỏi thận thì mình nghe nó đau sau lưng, mình sức đau sau lưng, mình cao gió sau lưng, không được. Phải đi chụp hình, phải đi xét nghiệm để biết rằng vì sao mình bị đau lưng. Mà khi biết đó là sỏi thận thì mình phải giải quyết từ trong cái thận của mình chứ không phải giải quyết bằng cách là mình xúc dầu rồi mình dán salonpas là xong. Cái đó không được. xong chưa? Như vậy thì thế giới nó có hai góc nhìn thì anh nhìn từ góc nào thì anh chỉ giải quyết được ở cái góc nhìn đó thôi.

Anh nhìn được ở cái góc nhìn hiện tượng thì anh chỉ giải quyết cái khổ hiện tượng, nhưng mà cái khổ bản thể vẫn còn đó. Thì bây giờ anh muốn giải quyết cái khổ từ trong cái bản thể đó thì anh phải thấy rõ cái cuộc đời nó từ trong bản thể. Hiểu không? Mà tại sao mình khổ? Là vì mình hiểu lầm. Mà tại sao mình hiểu lầm, là vì mình chỉ nhìn có cái vô ngoài của thế giới thôi. Mình chỉ nhìn có cái vô ngoài, đó là mình thấy cái nhà có thiệt, cái người đàn bà trước mặt mình có thiệt, cái người đàn ông trước mặt mình có thiệt. Và thay vì mình phải hiểu rằng là đó là một cái khối tổng hợp của các điều kiện. Cái chuyện đầu tiên các vị phải đồng ý với tôi chưa có ai mà thuyết pháp mà bắt người ta phải tin trong trường hợp thì tôi bắt buộc quý vị phải nhìn lại có đúng là mình thương nhau là mình hiểu nhau chưa hết đúng không? hiểu hả? có gan nhìn nhận cái đó không? có nghĩa là nếu bây giờ mà các vị nhìn xuyên thấu một người giống như mình chụp X-ray mình thấy ruột phèo lòng thông là mình đã không thương rồi, phải không? Rồi mình nhìn cái mặt của mình nó sần sùi như là mặt trăng, đã hôn nhau không nổi rồi. Rồi nếu mình biết cái lòng dạ của đối phương nó ra sao thì tôi nghĩ khó lắm. Khó lắm. Mà các vị có gan thấy cái đó không ta? Có hiểu tôi nói gì không? Các vị, tôi hỏi các vị, các vị có tin rằng cái người mình thương nhất họ có khả năng ngoại tình không? Và mình không phải là bóng hình duy nhất trong cuộc đời này để họ thương đúng không? Và họ có thể bỏ mình bất cứ lúc nào để họ chết hoặc là họ đi với người khác. Có không? Rồi giờ tôi hỏi bà con. Nếu cho bà con chọn một trong hai hoàn cảnh sau đây, phải chọn, một là mình mất người đó vì người đó chết, hai là mình mất người đó vì người đó đi theo người khác. Nếu phải chọn các vị chọn cái nào? Đại từ, đại bi. Đại từ, đại bi.

Có hiểu chưa ta? Có hiểu không? Bây giờ nó mới lòi ra rồi. Nó học đạo mấy ngày nay mà nó vẫn muốn cho người ta chết. Và khoan, cái này mới quan trọng nè. Nếu mà các vị muốn cho cái thẳng

đó nó chết thì các vị nghĩ thẳng nó ngược lại nó có khác quý vị không? Nó vẫn muốn mình chết đúng không ta? Thì thật là vô lý khi mà hai đứa muốn giết nhau mà lại lấy nhau.

Có thấy yêu nó khùng chưa? Hiểu tôi nói gì không? Hai đứa muốn giết nhau mà lại lấy nhau thì thiệt trăm chịu thua luôn. Không thể nào hiểu không? Vậy rõ ràng là do hiểu lầm mình mới lấy nhau đúng không? Chứ mình hiểu nhau tất tần tật, tót tòn tọt thì coi như là lấy nhau không nổi. Và cái này mới đau nè. Bên cạnh mình là có 1000 thằng nó hơn mình, 1000 đứa con gái hơn mình thì tôi nghĩ nếu mà nghĩ đến cái khoảng đó, có lẽ mình phải xét lại, xong chưa?

Rồi, cái bài học sáng nay được bắt đầu bằng một cách rất là đời như vậy và bây giờ bắt đầu đạo nè. Tùy thuộc vào... cái này quan trọng nè, tùy thuộc vào cái khả năng nhận thức của mình trong Khổ Đế mà mình trừ được, mình giải quyết được bao nhiêu phần trăm Tập Đế hiểu không? nghe kỹ lại nè, tùy thuộc vào việc mình thấy được bao nhiêu phần trăm ở trong cái Khổ Đế thì mình mới giải quyết được bấy nhiêu phần trăm của Tập Đế. Cái khổ mà mình thấy không rõ ráo thì cái sự dính mắc trong cái khổ mình giải quyết cũng không rõ ráo. Có hiểu không? Cái bệnh mà mình không thấy tới nơi tới chốn thì mình không thể giải quyết nó tới nơi tới chốn. Bất cứ chuyện gì ở đời dù là chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội cho đến y tế, mình không thấy được cái vấn đề tới nơi tới chốn, mình không có tách bạch được nó thì không giải quyết nó một cách triệt để.

Một nha sĩ muốn làm việc với cái răng của bệnh nhân thì chuyện đầu tiên là ông phải coi cái răng đó nó cần làm cái gì và nó đang bị cái gì. Có cái thì phải nhổ hẳn bỏ, còn có cái thì chỉ lấy chỉ máu thôi. Rồi có cái thì có thể trám, có cái thì làm implant không biết Việt Nam có implant? rồi có cái thì mình bọc vàng rồi hoặc là mình bọc sứ nó, thì nha sĩ muốn làm những việc đó là nha sĩ phải hiểu tất tần tật về cái răng đó phải không ta? Chứ không thể nào mơ hồ rồi muốn đắp sứ là đắp, tôi nghĩ không được hoặc con người ta đang ngon lành mà đề ra nhổ thì oan uổng quá phải không ta? Cho nên là nha sĩ phải cố gắng cho đến tận cùng để giữ cái răng đó khi nào giữ không được thì người ta mới nghĩ đến cái giải pháp mà khốc liệt nhất đó là nhổ bỏ đó. Và cái chuyện làm răng giả nó cũng có nhiều cách. Làm chết luôn hay là lấy ra lấy vào thì cái chuyện đó nếu là một nha sĩ có lương tâm không vì tiền thì họ cũng phải tính rất là kỹ đúng không? Thì để giải quyết những chuyện này là mình phải coi cái cơ hàm mỗi người, mỗi khác nhau để làm cái cầu cái bridge hoặc làm cái crown ở trên thì không phải muốn làm là làm mà phải hiểu rất kỹ mới làm được. Thì ở đây cũng vậy. Trong suốt dòng luân hồi, nghe cho kỹ tôi nhắc lại những bài học rất là cũ, tùy thuộc vào cái tiền nghiệp của mình trong quá khứ trong đó có thiện và ác. Và cái này mới mệt nè. Cái tiền nghiệp của mình nó tùy thuộc vào cái khuynh hướng tâm lý và nó bị nuôi lớn, được tác động bởi môi trường sống. Ba cái nó hòa hyện, nó đang xen, nó tác động, nó tương tác lẫn nhau, không thể thiếu một trong ba được. Rồi, chính vì ba cái này cộng lại cho nên cái bất thiện, cái nhóm 14 của mỗi người đó nó không có giống nhau. Mà cái 13 đó, thì anh chàng đó là chuyên gia ăn theo. Có nghĩa là bản thân ảnh là trung tính, trung hòa nhưng mà ảnh đi mới 14 thì ảnh thành 14 đúng không ta? mới kêu là tợ mà, tợ tha mà, anh đi với 25 thì anh thành ra là 25.

Cho nên đó là lý do tại sao có chỗ cái bất thiện người ta kể 14, có chỗ kể 27. Bởi vì khi cộng với ông kia nó thành ra là 27. Còn cái thiện nó kể gọn là 25 nhưng mà kể cho đủ là phải là 38. Bây giờ hiểu chưa? Đây nghe cho kỹ nè. Cái 38 ai cũng có và cái và 27 ai cũng có.

Có một điều là cái 27 của mỗi người nó do tiền nghiệp và khuynh hướng tâm lý. Cho nên nó có những cái điểm rất là khác so với người khác. Nó không giống người khác. Và cái 38 của mình cũng không giống người khác. Tức là nói gọn lại là cái thiện và cái ác của mỗi người cũng không giống nhau. Nghe cho kỹ.

Chính vì nó không giống nhau cho nên khi mà nó đưa mình vào một cảnh giới tái sinh, cái cách, cái thái độ, cái trình độ, trình độ nó dẫn đến thái độ đúng không ta? Thì tùy thuộc vào cái trình độ thiện ác của mình mà mình có cái thái độ hay là có cái phương thức xử lý và chế tác trần cảnh khác nhau. Tôi nói có hiểu không?

Thí dụ như bây giờ đi nghe một bài giảng, cũng một ông giảng sư đó, cũng một cái đề tài đó, cũng trong cái pháp hội đó, không gian đó, thời gian đó, thời tiết, nhiệt độ như vậy đó, cái ghế ngồi giống nhau everything cái gì cũng giống nhau hết, nhưng mà cái cách đón nhận mỗi người khác nhau.

Có người nghe xong bèn nghĩ đến cái việc tham dự thêm 80 cái lớp học nữa. Có người nghe xong chỉ muốn đứng dậy ra về. Bất mãn giảng sư. Có người nghe xong muốn đứng dậy đi ra một tìm một góc cây để ngồi xuống tu thiền liền, phải không ta? Có tất cả làm thấy ba nhóm rõ ràng.

- Một là bất mãn không muốn nghe nữa.

- Nhóm hai là muốn sau khi thấm thía cái gì đó ai biết, tự nhiên bỏ muốn đi tu thiền liền.

- Là nhóm thứ ba đó là có cái ý muốn tham dự nhiều và rất nhiều những lớp học khác giống như vậy.

Chưa? Đây là ba nhóm lớn thôi. Còn trong cái ba nhóm lớn này nó để ra vô số nhóm nhỏ, là trong cái việc mà ngay trong cái ý tưởng mà muốn đi tham dự các lớp là họ muốn trở thành cái gì? Họ muốn trở thành một học giả, một dịch giả hay là một người Phật tử uyên bác giáo lý? Hay là một người Phật tử chỉ đơn giản là cần đến một kiến thức nền.

Có nhớ cái chòi mà bữa hôm tôi nói không? Có người nghe giảng xong thì muốn về cột kẽm sơ sơ lại cái chòi của mình để tiếp tục sử dụng nó. Nhưng có người lập tức muốn rời khỏi lớp học để đi về thay cột, thay mái, thay vách, thay nền xong chưa? Rồi có người thì muốn chạy về chung vô cái chòi đóng cửa lại nằm ngủ ngay trong cái chòi đó. Không có chỉnh sửa gì hết, không có nâng cấp, không có cải tạo gì hết. Đây, tùy thuộc vào cái trình độ nhận thức của mình mà mình có cái thái độ chế biến và xử lý trần cảnh khác nhau. Và chính vì vậy, tôi quay trở lại, thiện ác mỗi người có ba hình thái đúng không?

- Hình thái một là biểu hiện ra thân khẩu. Còn nhớ nữa không?

- Hình thái hai chỉ có trong nội tâm thôi.

- Hình thái ba tiềm tàng.

Rồi bây giờ mình nói cái Thiện đi. Tại vì hôm qua giờ mình đang giảng Bồ Đề Phần cho nên sáng nay tôi nói về cái Thiện. Cái người nào trong nhiều đời luân hồi liên tục, liên tục nha như Bồ Tát Thích Ca Mâu Ni hay là Ngài Xá Lợi Phất, Ngài Mục Kiền Liên trong một thời gian thật là dài mà người ta có được cả ba cái hình thái thiện pháp là cái gì ta? Biểu hiện, nội tâm và tiềm tàng.

Thấy chưa? Nếu mà trong thời gian dài mà cái Thiện của họ nó có đủ ba cái này nè thì kiếp cuối cùng họ chỉ cần có cái số hai là đủ rồi. Còn cái số ba là bắt buộc phải có, cái thiện tiềm tàng phải không ta? Kiếp cuối cùng họ chỉ cần tu ý thôi. Có hiểu tôi nó không? Bởi vì cái phần mà cái hình thái một là họ đã quá nhiều rồi.

Còn mình bây giờ thì sao? Cái hình thái ba mình có quá yếu. Cái tiềm lực, cái thiện tiềm năng mình ít lắm. Thiện tiềm năng là cái gì ta? Các vị có nghe giải thích này chưa? Tại sao mà Bồ Tát, giữ giới, phục vụ, nghe pháp, cung kính...v.v. các loại Thiện pháp của Bồ Tát khác người bình thường là bởi vì cái số ba này. Nghe cho kỹ chỗ này nè.

Bồ Tát thứ thiệt có thể vì cái Phật đạo mà hy sinh tính mạng đúng không? Có nghe cái đó chưa? Và cái này mới quan trọng nè. Nghe cho kỹ chỗ này. Cái người có thể hy sinh tài sản để nghe pháp, để hành đạo, nghe cho kỹ, có thể hy sinh tài sản, hy sinh sức khỏe, hy sinh tính mạng để hành đạo.

Chưa đủ đâu.

Cái thứ hai mới ghê. Nếu có cơ hội đổi ý ngàn lần mà người đó vẫn không đổi ý thì mới đó gọi là Đạo Tâm bất thoái. Có nghe kịp không? Nếu cái cơ hội đổi ý mà 1000 lần mà người đó vẫn không đổi ý thì cái đạo Tâm người đó mới gọi là bất thoái. Cho nên mới có hai loại Bồ Tát là bất định và cố định. Có nghe cái đó không? Nhưng mà ở đây mình nằm trong cái nhóm cố định hay bất định? Sáng nay mình phát tâm mình muốn cúng 10 tỷ nhưng mà nếu cho mình có cơ hội suy nghĩ 10 lần thì tôi nghĩ nó giảm xuống chưa chắc còn 1 tỷ đúng vậy không? tại sao không dám trả lời? Bồ Tát thì không, Bồ Tát cho Ngài suy nghĩ, buổi chiều Ngài quát lên 100 luôn nếu Ngài có khả năng, còn mình là càng suy nghĩ là càng đi xuống bởi vì sao? vì cái thiện pháp hình thái thứ ba mình yếu.

Hiểu không? Cái thứ ba mình yếu, cái tiềm tàng mình yếu nhưng mà ngược lại phiền não thì khác.

Đây, cái phiền não khi mà mình cho mình cơ hội để suy nghĩ thì cái khả năng mà mình nhân nó lên, cộng và nhân rất lớn phải không ta? Hồi đầu mình tính làm quen nhưng mà sau đó mình hốt nó luôn phải không? Hồi đầu mình tính nhìn nhau rồi về làm thơ ai ngờ mình muốn luôn, tác động vật lý nó nữa đúng không ta? Chứ còn đối với thiện pháp thì khó lắm.

Có hiểu tác động vật lý không? Cái lớp này cái gì chứ ba cái tâm bậy là giới vô địch. Rồi một chuyện nữa. Nếu ác pháp và thiện pháp nó có ba cái hình thái.

- Hình thái một là biểu hiện ra bên ngoài thân khẩu.
- Hình thái hai là chỉ có trong nội tâm.
- Và hình thái ba đó là tiềm tàng. Thì các vị thấy trong đây nè, thân, khẩu, ý cái nào quan trọng nhất? Chắc không? Tức là một người ngồi yên nhắm mắt lim dim, lưng thẳng, cổ thẳng, vai ngang ngon lành không nhúc nhích thì mình có thể nói người đó ngồi thiền không? Chưa chắc phải không? Như một cái người... mà nếu mà chưa chắc nghĩa là cái cơ hội đắc đạo người nó thấp phải không? Nhưng nếu một người mà họ đi, đứng họ sinh hoạt bình thường mà họ có Chánh niệm, nếu mà bằng cách nào đó, thần thông chẳng hạn mà mình biết họ có Chánh niệm liên tục thì mình thấy cái hy vọng của người này cao hơn người kia phải không? Như vậy thì mình phải xét lại cái việc mà mình ngồi thiền mà ngồi lâu, nó có hơn cái người mà họ không ngồi không, bây giờ hiểu chưa? Và một chuyện nữa tôi nói rất là nhiều lần mà bị ném đá nè.

Không phạm giới chưa chắc là giữ giới. Câu này đúng hay sai? Một đứa bé nằm nôi nó có phạm giới gì không? Sát sanh? Và nếu nó là đứa bé trai nó nằm kế cái nôi bé gái nó có ý gì không? Không hả? Chắc không? Rồi để nó nằm trong nguyên một cái quán bar đầy rượu mạnh và rượu ngon. Nó có ý gì không? Không gái, không rượu đúng không? và nhét nó vô trong cái một cái phòng đầy vàng đầy tiền nó cũng không thích đúng không? Thì như vậy mình thấy rõ ràng là đứa bé nó giữ giới đúng không? Tại sao? bây giờ hiểu chưa ta? Đó, mà trong khi một cái nhân viên văn phòng, một nhân viên thủ quỹ có thể biến thủ bất cứ lúc nào mà người đó không làm, cái này mới đúng là giới phải không? Hiểu hả? Mình ngồi thiền mà muỗi nó bay đầy trời mà mình không đập con nào, cái đó mới là giữ giới. Hiểu chưa? Còn người mình bây giờ thì cứ tâm đắc là tôi quen nhiều cao tăng, nhiều danh tăng. Thành ra cái quen đó không nghĩa lý gì hết. Cho dù mỗi ngày mình có quét cốc cho Đức Phật mà mình phiền não thì cũng trớt quớt. Các vị có tin chung quanh cốc Đức Phật có côn trùng không? Có tin chuyện đó không? Có hả? Cốc mà có côn trùng. Mà mấy con đó có đắc gì không? Mà trong khi người ngàn dặm có thể đến nghe Phật thuyết Pháp rồi đắc đạo được không? Như vậy rõ ràng là cái tâm mình phải không ta? Chứ cái khoảng cách vật lý, hình thức thể hiện không ăn ăn thua gì hết, hiểu không? một ngày Đức Phật đi khát thực Ngài gặp biết là bao nhiêu người nhưng mà cái số người hiểu Ngài nói gì và làm đúng lời Ngài thì hình như hơi hiếm.

Có đúng vậy không? Như vậy thì mình thấy ở gần một người, nhìn thấy một người, nghe tiếng nói của một người, chưa ăn thua gì hết, mà cái chuyện là anh nghe được gì, anh hiểu được gì, anh nhớ được gì và anh làm được gì cái đó mới lớn chuyện, cái đó mới quan trọng phải không ta? Đấy. Rồi vậy thì, kể từ hôm nay sau khi nghe bài giảng này các vị về nhớ giúp tôi ba hình thái bất thiện và ba hình thái thiện pháp.

Cái đó rất là quan trọng. Phật tử đa phần là chú ý đến cái hình thái một, đó là những cái mình thấy bằng mắt mà khi mình hài lòng với cái gì thì mình chỉ chăm chăm, mình chỉ là chú ý nhiều với hình thái đó thôi có đúng vậy không? Mà cái quan trọng nhất là cái số hai và cái số ba đó, cái thiện pháp nội tâm và cái thiện pháp tiềm tàng.

Nhưng nói như vậy không có nghĩa là kể từ bây giờ các vị không có bố thí nữa mà chỉ bố thí bằng tâm thì mai một quý vị...

Tôi nhớ có cái anh học trò nghèo, anh ngồi ảnh học bài kế bên cái quán cơm, anh ké cái ánh sáng đèn mà mỗi lần bên đó nướng thịt thì ảnh đói bụng, ảnh hít mùi thơm. Gia tài chỉ có mì gói thôi, cho nên anh nghe mùi thịt nướng này anh cứ hít, thì cái người chủ quán đi kiện, nói rằng ảnh đã trộm cái mùi, bây giờ bắt anh đền, thì tòa mới xử thế này, bắt anh sinh viên đó phải đền, bằng cách là kêu ảnh đem ra một đồng tiền và kêu ảnh vò nó cho nó sột soạt, sột soạt để cho ông chủ quán nghe, ông nói rằng cái thịt của ông, cái anh này chỉ nghe mùi mà không mất miếng thịt nào, thì bây giờ ông chỉ nghe cái tiếng tiền nó sột soạt mà không mất cái tờ nào có nghĩa là mình gieo cái gì thì mình nhận cái đó, nghe cho kỹ. Nghe cho kỹ có những nghiệp thiện ác phải tạo bằng thân khẩu thì nó mới cho cái quả báo liên hệ vật chất, kịp không? Có những thiện pháp phải tạo bằng thân khẩu thì nó mới cho cái quả báo liên hệ vật chất. Còn có những cái thiện pháp và ác pháp chỉ cần tạo ý nghiệp là đủ. Nghe kịp không? Thí dụ như sát sanh thì không thể nào sát sanh bằng ý được. Phải không ta? Nó phải có cái đối tượng nào để mình giết chứ. Dầu mình giết bằng thần thông thì cũng phải có đối tượng để mình giết chứ, không thể nào mà mình, mình ngồi tưởng tượng không.

Cho nên bên Tây nó có một câu, tôi nghĩ rất là đáng để ghi nè. Khi ta căm giận một người, khi ta căm giận, thù ghét một người có nghĩa là ta đang uống thuốc độc mà muốn người khác chết. Hiểu không? khi ta căm ghét một người nào đó, thì ai khổ? Mình khổ và người đó không bị gì hết. Cho nên khi ta căm ghét một người nào đó chính là ta uống thuốc độc mà muốn kẻ thù nó chết. Hoặc như cái anh đó ảnh cứ đi nhậu khuya hoài, vợ giận thì vợ nó nói là nếu tiếp tục nhậu nữa là lý dị mà anh bỏ nhậu không được. Cho nên ban đêm đợi vợ ngủ anh mới trèo ra ngoài đi uống chút đỉnh rồi anh trèo vô, mà bữa ảnh lỡ trớn ảnh nhậu hơi say, ảnh nhậu xong rồi, anh về anh leo cái cổng rào anh vô rồi anh đi ngủ, sáng hôm sau vợ anh mới hỏi vậy chứ hồi tối có đi nhậu không? nói không tối anh ngủ sớm mà, cái vợ nắm tay anh kéo vô nhà tắm, chỉ vô cái tắm kiếng hỏi nếu mà anh không có nhậu, đưa nào mà xúc thuốc đỏ và dán băng keo vô trong đây, tại tối chả leo về, chả bị té mà chả đã quá rồi, cái chả nhìn vô tắm gương chả dán, bôi thuốc đỏ rồi chả dán trên đó hiểu không? Nhưng mà cái đó chưa ghê.

Cái này mới ghê. Bữa nó ảnh đi nhậu về anh nói em à, nhà mình có ma, cái cửa anh đi cửa toilet mình, anh mở ra đó là đèn tự sáng mà... cái con vợ nó hỏi có hơi lạnh phà ra phải không? Anh nói phải, nói chết rồi anh tè vô tủ lạnh rồi. Có hiểu không? Có nghĩa là khi mà ảnh đã quá, thì ảnh mở cái cửa tủ lạnh mà ảnh tưởng đó là toilet. Thì anh nói trong nhà có ma là bởi vì anh chưa mở đèn là trong đó nó đã sáng rồi đúng không ta? Và con vợ nó nghe nó nghi rồi, nó hỏi hình như có có hơi lạnh phà ra, nói phải, rồi xong tủ lạnh rồi.

Cho nên là có những nghiệp mà nó phải được tạo bằng thân khẩu và có những nghiệp chỉ tạo bằng ý nghiệp thôi, xong chưa? Và cái nghiệp nào mà nó đòi hỏi phải tạo bằng thân khẩu thì ta cần phải tạo bằng cả thân khẩu. Nhưng cái quan trọng lúc nào cũng phải có ý nghiệp. Có đúng vậy không ta? Lúc nào cũng phải ý nghiệp. Mặc dù nghiệp nào cũng phải... có nghiệp thì tạo bằng thân khẩu, có nghiệp thì tạo bằng ý, như niệm Phật hay là ngồi thiền thì mình chỉ tạo bằng ý nghiệp thôi. Nhưng mà có những cái nghiệp như phục vụ hay là bố thí hoặc kể cả một... hoặc là giới có những nghiệp nó phải liên hệ vật chất.

Thí dụ như muốn giữ giới ăn ngũ có liên hệ vật chất không hả? phải có chứ. Cho nên là có những cái nghiệp mà nó liên hệ vật chất thì bắt buộc mình phải làm với vật chất.

Và tôi quay lại, buổi đầu, không phải buổi đầu mà từ vô lượng kiếp, Khi chưa biết Phật pháp mình thường bận tâm một chuyện, đó là mình nên có cái gì? nên có nhà, nên có gia đình, nên có vợ con, chồng con, nên có uy tính xã hội, nên có quyền lực, nên có chức vụ.

Rồi từ từ khi mình vào đạo thì mình mới mong là nên có Phật pháp, nên có giáo lý, nên có phước báo, nên có trí tuệ, nên có chánh niệm. Nhưng mà nếu tu thêm một bậc nữa thì nên không có cái gì, hiểu không, hả? Và đa phần chúng ta sống ở đời đó chúng ta thường chúng ta quan tâm tới cái có nhiều hơn quan tâm đến cái không phải không ta? Trong khi cái hạnh phúc nó đến từ hai nguồn: đó là có và không.

Mà mình cứ thường chú ý đến cái có nhiều hơn cái không phải không ta? Thí dụ như có này, có tiền, có bạc, có nhan sắc, có sức khỏe nhưng mình quên rằng hạnh phúc nó còn đến từ cái nguồn KHÔNG nữa. Không bệnh, không nợ, không thù oán, không tai tiếng và đau khổ cũng đến từ hai nguồn CÓ và KHÔNG. Cho nên cái CÓ là một quan trọng nhưng mà cái KHÔNG nó cũng là cái quan trọng.

Và hôm nay chúng ta lạy Phật, chúng ta lạy Phật, lạy vì hai cái CÓ và KHÔNG của Ngài đúng không? Lạy vì những cái Ngài CÓ và lạy luôn cả những cái Ngài KHÔNG có. Đúng không ta? “Namo Tassa Bhagavato”. con lạy vì những cái đức lành mà Ngài có. “Arahato” là con lạy vì những cái ác xấu mà Ngài không có. Có phải không?

Và ở trong một bức tranh. Bức tranh đẹp xấu nó nằm ở hai phần. Cái phần mà họa sĩ chạm cọ vào và phần họa sĩ để trống. Đúng không? Ở đây có ai vẽ tranh không? Trong bức tranh có chỗ nào để trống không? Cái chỗ đó có cần thiết không? để cần một không gian cho bức tranh chúng ta phải để trống đúng không? Và có những bức tranh chỉ cần vài nét thôi, phần còn lại phải để trống nó mới đã.

Có ai từng chơi tranh thủy mặc chưa? Nước chỉ là một đường thôi, lăn tăn và con đò trôi trên đó chỉ là hai vạch mực thôi. Và con người đứng trên đó chỉ là một chấm thôi. Con người là một chấm, con

đồ là hai chấm, mặt nước là ba chấm. Cái dãy núi xa là 4 chấm. Bức tranh mỗi cạnh như vậy cái diện tích bức tranh là 50 và 100cm mà chỉ có mấy chấm thôi. Có ra bức tranh chưa?

Và cái khoảng trống ở đó có cần lắm không? Như vậy thì, muốn tổ chức một đời sống, muốn tổ chức xây dựng một cuộc tu rõ ràng là mình phải cần đến hai cái. Cái gì nên CÓ và cái gì nên KHÔNG có đúng không? 37 Bồ Đề Phần có phải là để xây dựng cái chỗ có và chỗ không trong lòng mình đúng không? Không hiểu hả? Muốn đắc sơ thiên mình phải có 5 và không có 5 đúng không? Cần 5 cái gì? Cần có 5 và bỏ 5 gì? có đúng không ta? Như vậy ngay trong việc tu hành là cũng cái gì cần để trống thì để trống, cái gì cần chèn nhét thì cần chèn nhét đúng không? Lạy Phật là lạy vì hai điểm. Một là lạy cái Ngài CÓ và lạy cái Ngài KHÔNG có. Cái gì Ngài không có ta? Hầu như cái gì của mình đó là Ngài không có. Nói cho gọn đi, chứ còn kể hồi nó nhục lắm. Kể nó nhục lắm. Hồi không có cái gì? Mình nè, mình nè. Cái gì mà của mình là Ngài không có, đúng không ta? Kể cả cái Tâm thiện của mình Ngài có không? Không. Ngài đâu còn thiện nữa. Còn bất thiện của mình Ngài có không? Không luôn. Cho nên chưa biết đạo thì mong có, có, có, nhưng mà biết đạo rồi thì chú ý nên không, không, không, chưa. Còn cái này mới ghê nè. Chưa biết đạo thì cứ mong là...chưa biết đạo mình lén lén tin trên đời này có cái bền vững có cái vĩnh cửu tin vào một cái linh hồn và một cái tôi còn hoài không mất. Có không? Tôi nghĩ là có. Tin có thiên đường, tin có một cái cảnh giới nào đó, tin có một cái thứ gì đó trên đời này nó là còn hoài không mất. Nhưng biết đạo rồi, khi biết mọi thứ là vô ngã, vô thường, mình tin là Phật mình biết mọi thứ vô ngã, vô thường nhưng mình cũng lén lén mình kiếm cái gì vô thường mà nó ngon, nó sạch, nó đẹp có không hả? Ba hạng chúng sanh.

1/ Hạng một là lén tin, lén tìm, lén tin và lén tìm cái gì đó còn hoài không mất. Biết đạo rồi thì biết rằng mọi thứ luôn luôn là vô ngã, vô thường nhưng mà cũng ráng lén lén đi tìm cái nào vô thường mà nó dễ thương. Có không? Tôi nghĩ có. Thí dụ như mình mặc mình mặc cái áo đồng phục để đi tu nhưng mà tôi nhìn mấy cái đôi dép của mấy sư cô, tôi biết rằng có chọn lựa bởi vì bàn chân cỡ nào, mấy bà mang dép cũng đẹp hết mà tại sao tôi để ý? bởi vì họ là bỏ hết rồi, ngẫu nhiên thôi, còn quý thầy thì tôi không chắc, quý thầy thì Nam Truyền, Bắc Phái gì giày dép mang ầu lắm, vừa chân là xỏ nhưng mà ngẫu nhiên tôi để ý đó, tất cả các sư cô đều mang dép, mang giày rất đẹp là bởi vì không còn cái gì để chung diện, gia tài còn có cái chân thôi, mà có không? tại sao không dám gặt, cái đai của mấy sư cô cũng đẹp hơn tụi tôi nữa. Tụi tôi chỉ cần là có mấy cái ngăn là tụi tôi xỏ, mấy bà không, kích thước, màu sắc, hình dáng, tỷ lệ vàng. Còn có nhiều bà thiêu nữa, chữ tâm, chữ niệm, chữ đạo, chữ Phật rồi uống trà đi, tùm lum tà la trên đó, còn tụi tôi là không đồ trà là hên lắm rồi chứ đừng nói là uống trà, vậy hiểu hả? Đây cho nên cái hạng thứ nhất là lén tin một thứ, lén tin và lén đi tìm cái gì đó trường cửu còn hoài.

2/ Cái hạng thứ hai đó tin lời Phật biết cái gì cũng vô ngã, vô thường nhưng mà cũng lén đi kiếm cái gì vô thường mà dễ thương. Kiếm cái gì đó để mình thích trong cái đám vô thường.

3/ Nhưng mà cái hạng thứ ba mới ghê. Biết mọi thứ vô thường và không có hứng thú trong thứ vô thường nữa. Nói như vậy không có nghĩa là tôi đề nghị, tôi bắt các vị phải ăn mặc xấu quác, dơ hầy, hôi hám không tắm rửa cái đó là vô lớp mặt lắm.

Nhưng lúc đó mọi chuyện mình làm ở trong cái mức cần và đủ thôi. Việt Nam mình có cái chữ cần và đủ có hiểu không? Và nếu sáng nay có người hỏi tôi đạo Phật gom gọn trong mấy chữ được không? Tôi nói được. Đó là cái chữ đủ, dư và thiếu. Chỉ ba chữ này làm nên toàn bộ Tam Tạng.

- Đủ là gì? Đủ là không thể thêm, không thể bớt gọi là đủ.

- Thiếu là gì? Có thể thêm vào thì gọi là thiếu.

- Dư là gì? Có thể lấy bớt ra thì gọi là dư.

Có phải không? Mà tu hành là gì? Tu hành là phải nhắm đến một cái ngày mà mình không có gì có thể lấy ra và thêm vào. Có đúng không ta? Có đúng không? Đừng có gặt bừa. Đức Phật lúc mà 35 tuổi dưới gốc Bồ đề Ngài đã đạt đến cái chữ đủ một cách toàn bích. Có đúng không? Đúng vậy hả? Lúc đó khi Ngài thành Phật rồi thì không có cái gì ở Ngài mà mình có thể lấy ra phải không? Và không không có cái gì ở Ngài có thể thêm vào phải không ta? Bởi vì nếu còn có chỗ thêm vào thì Ngài không phải là Phật? Nếu còn có thể thêm thì không phải là Phật. Mà nếu có thể lấy bớt ra thì cũng không phải là Phật.

Cho nên Phật là gì? Định nghĩa Phật là gì? Bằng đủ. Thánh nhân là gì? Đủ. Còn phàm là gì? Thiếu và dư. Cái cần thì nó thiếu, cái rác thì nó dư. Hai cái này cộng lại bằng phàm. Khiếp như vậy. Khiếp như vậy. Có nghĩa là mình là một bức tranh. Ở đó có những chỗ mình phải để trống mà mình không chịu để trống. Có những chỗ cần vẽ thì mình lại để trống.

Tu hành là một cái quá trình vẽ tranh. Sáng nay tôi nói chuyện lạ như vậy. Tu hành một quá trình vẽ tranh. Tu hành là một cái quá trình dọn dẹp nhà cửa. Các vị biết dọn dẹp....cũng chỉ riêng cái chuyện bốn chữ “dọn dẹp nhà cửa” đó là toàn bộ Phật pháp các vị có biết không? Có rất là nhiều người trong chúng ta coi nặng cái thích mà không để ý cái cần.

Trong nhà mình, trong đời mình nếu mà bỏ đi cái thích chỉ còn lại cái cần thì nó sẽ gọn hơn rất là nhiều có đúng không? Có phân biệt được cái thích và cái cần không? Hiểu hả? rồi cái mà làm cho mình khổ là cái thích hay cái cần? Rồi cái mà làm cho mình tốn tiền nhiều nhất, tốn thời gian nhiều nhất là cái thích hay cái cần? Như vậy chốt là cái mình thích toàn là cái cái tào lao không đúng không? Cái mình cần thật ra nó không có nhiều lắm đâu quý vị. Từ tiền bạc, công sức, thời gian nó không có nhiều. Nhưng mà khổ thay mình cứ đi tìm cái thích. Khổ thay mình đi tìm cái mà đọa đày làm cho mình máu lệ, mình mê cái đó hơn. Có một cách, một cách rất là tinh cở. Có người giới thiệu tôi một vài cái clip của cô Tina Tinh, cô đọc kinh Tiếng Phạn và có một bài giảng tôi nói rằng nếu mà tu hành mà chỉ là chạy theo cái hình danh, sắc tướng thì sư phụ tôi là cô Tina Tinh chứ không phải là các Sayadaw Miến Điện các vị đã đẹp người mà tụng kinh rất là hay và có một chuyện phải nói cô thuộc rất là nhiều...tôi không biết cái đó phải AI không tôi không biết nha, cái đó tôi không biết, nhưng mà nếu đúng là cô đọc thì cô thuộc rất là nhiều kinh tiếng Phạn và cô phát âm rất là chuẩn, chuẩn lắm luôn, phát âm rất là chuẩn. Nhưng mà thật ra cái tôi cần, thật ra cái tôi cần không phải là cái mặt mày, cái form, cái dáng của cô Tina, cũng không phải là cái giọng thánh thoát và lãnh lót của cô Tina, mà cái tôi cần là cái gì? ý nghĩa của những gì cô ta đọc. Thí dụ cô đọc Bát Nhã Tâm Kinh:

Yết đế, yết đế, ba la yết đế, ba la tăng yết đế bồ đề tát bà ha.

Gate Gate Pāragate Pārasamgate, Bodhi svāhā.

Hãy ra đi, hãy lên đường, hãy sang bờ bên kia, hãy bỏ lại bờ này.

Cái đó mới là cái mình cần nghe có hiểu không? Cái đó, cái mình cần nghe, mà đằng này mình không thèm đến cái ý nghĩa đằng sau cái câu cô đọc, cái gate gate mình không cần đọc, mà mình lại thích nghe cái giọng của bà, cái chữ gá cũng hay mà chữ te cũng hay, mình càng nghe càng mê. Có hiểu không? Có nghĩa là cái mà tôi mê Tina Tinh toàn là cái làm cho tôi khổ không, chứ nếu mà tôi chú ý đến cái ý nghĩa đằng sau những cái câu kinh mà cổ hát, cổ tụng thì tôi đã lên tòa sen tôi ngồi lâu lắm rồi, mà chính vì tôi chỉ mê cái vỏ trấu mà tôi quên cái ruột gạo nằm bên trong cái vỏ trấu đó đúng không? Mà trong suốt cái dòng luân hồi mình toàn là một đám mê vỏ trấu không, quý vị có biết không, có hiểu không? Đấy cho nên kể từ bây giờ, bố thí cũng phải khác ngày xưa. Ngày xưa mình bố thí mong người ta thấy. Bây giờ thì không, bố thí để mình biết là được rồi.

Bố thí theo cách thả chim chứ không phải bố thí theo cách thả diều. Thả chim là buông ra chim bay về đâu không bận tâm nữa. Còn thả diều là nói là thả nhưng mà còn sợi dây, có phải không ta? Tu bằng cách là đi bỏ rác. Đừng có tu bằng cách lượm ve chai nữa. Bỏ rác là cái gì là rác thì liệng. Còn đi lượm ve chai thấy cái gì được thì lượm. Mà nếu nói về sự an toàn thì cái thùng bỏ rác nó an toàn hơn thùng lượm ve chai. Bởi vì lượm ve chai nó lượm nhiều cái tròn tròn có cái chốt ở trên biết không? Chốt là cái gì hả? Mà lựu đạn nó có hai, lựu đạn mới và lựu đạn sét. Cái lựu đạn mới đó, cái mũng nó chưa có bật là chưa có nổ. Còn cái lựu đạn sét, mình không biết nó bật chưa, bởi vì nó làm một cục thù lù biết nó nổ chưa. Cho nên là lúc mình đi lượm mình lượm cả hai thứ, lựu đạn mới và lựu đạn cũ mà cái người nào thấy ghét hay chửi cái đồ lựu đạn sét biết không? sao tôi nhìn trước mặt tôi, thấy ai cũng tròn tròn tôi ghê quá. Tròn tròn mà ri sét phía trên nó mới ghê.

Như vậy chốt lại buổi đầu mình chỉ đi tìm cái có mà không để ý cái không. Buổi đầu mình đi tìm cái thích mà không để ý đến cái cần. Buổi đầu mình chỉ chú ý đến cái hình thức mà không chú ý đến cái nội dung, kịp chưa? Kể từ bây giờ cuộc đời mình phải chú ý mấy chữ thôi đã đủ để làm nên cái đạo nghiệp một dòng đời, một cuộc sanh tử của mình. Đó là hãy chú ý rằng thế giới này luôn luôn tồn tại trên hai mặt CÓ và KHÔNG phải không ta? THÊM và BỚT, SUỐNG và KHỔ. Buổi

đầu chúng ta chỉ theo đuổi cái mình thích nhưng mà từ từ mình chỉ theo đuổi cái cần hay không cần. Rồi buổi đầu mình chỉ chú ý đến cái có, rồi sau đó mình phải chú ý đến cái không.

Rồi khi chứng Thánh rồi, cái này quan trọng nè. Muốn chứng Thánh phải chú ý đến cái không.

Nhưng khi chứng Thánh rồi thì tự tại. Lúc nào cần có thì có, lúc nào cần không thì không. Lúc đó là Thánh thứ thiệt. Còn mình thì bữa đầu muốn cái gì cũng có, tới hồi biết ba mớ, muốn cái gì cũng không. Nhưng mà ngó kỹ lại khi cái gì cũng không thì sao ta? Mình bèn hốt hoảng đi tìm cái có.

Trong kinh mới kể có bốn cái bày nai trong rừng Đức Phật dạy trong kinh Bầy Nai (Bầy mồi).

- Ngài nói có một cái bày nai thứ nhất rất là tham ăn, mê mồi, tượng trưng cho những người đi tu hành nhưng mà còn ham mê danh lợi, tu ba mớ được chút danh lợi bèn dính trong đó và chết trong đó. Đó gọi là cái bày nai ham ăn và mê mồi.

- Cái bày nai thứ hai thông minh hơn, thấy rằng mê mồi là chết, cho nên bỏ trốn biệt vào rừng không thèm để kiếm ăn, đến một lúc nó đói rã ruột thì sao ta? nó đi ra nó ăn trong hoảng loạn và thiếu cảnh giác, thế là nó cũng chết như bày nai thứ nhất. Cái hạng thứ nhất là vì mê mồi mà chết là đúng rồi. Cái hạng thứ hai là khôn hơn, nhưng mà cực đoan trong cái chuyện tổ chức đời sống. Tôi nói tiếng Việt có hiểu không? Cho nên là cũng ngẫu lắm, cũng ly dục, rồi cũng tri túc, rồi cũng ngủ ngùi, ngủ đứng tùm lum hết. Nhưng mà khi chịu không nổi bụng hàng thì trở về thì nó còn tệ hơn vợ thằng đậu tập 5 nữa. Biết vợ thằng đậu tập 5 không?

- Rồi cái hạng thứ ba khôn hơn hạng thứ nhất đương nhiên rồi. Khôn hơn hạng thứ hai, không có mê mồi một cách cực đoan mà cũng không có trốn tránh một cách cực đoan, đi ra ăn mồi một cách thông minh và rút lui một cách thông minh nhưng cái chỗ mà ẩn nấp lại nằm trong cái tầm ngắm của thợ săn.

- Chỉ có hạng thứ tư, không mê mồi một cách cực đoan, không trốn mồi một cách cực đoan và cái chỗ ẩn nấp lại nằm ngoài cái tầm ngắm của thợ săn.

Thì Ngài nói rằng cái hành giả mà tu hành giải thoát ở trong cái giáo pháp của Ngài cũng có bốn hạng:

1/ Hạng đầu tiên là khởi nói rồi, vừa mới bước tới ngưỡng cửa chùa là nó dính danh lợi chết ngắt ngoài đó rồi.

2/ Cái hạng thứ hai thâm thía được Phật pháp vi diệu, hiểu được đời là sanh tử, trầm luân đau khổ bèn dốc lòng tu hành lên rừng sâu núi thẳm, kiêng khem đủ thứ, chay tịnh thanh bản, tri túc bản tắng khổ sai. Tới một ngày bừng sáng ra thấy cái gì cũng thiếu, chịu không nổi quay trở về phố, dính.

3/ Cái hạng thứ ba khá hơn một chút nhưng mà còn cái chỗ mà trú ẩn còn nằm trong tầm, cái cái chùa ở chỗ hẻo lánh nhưng mà thỉnh thoảng cũng còn quẹt phone, còn lệ thuộc các đại gia, còn lệ thuộc các đại gia, các đại gia vui thì mình cười, các đại gia giận thì mình mếu. Thì cái hạng này chưa khá hoặc là bỏ hết mọi thứ nhưng mà còn bị kẹt ở trong thiên. Còn bị kẹt ở trong thiên, chứng, tu được ba mớ thấy mà thấy nó mát lạnh, nó rùng mình tưởng là số một, thì cái đó còn bị kẹt.

4/ Chỉ có cái hạng thứ tư, nghe cho kỹ, chỉ có hạng thứ tư biết đời là khổ nhưng biết luôn cái thứ hai (đời là khổ nhưng cái khổ đó được nhận thức) thì nó trở thành đề mục tuệ quán.

Thứ hai, khi ném vị ngọt biết nó là ngọt (nhưng cái ngọt ấy được nhận thức), nó vẫn là đề mục tuệ quán. Hiểu không ta? Tức là từng bước chân vị này luôn luôn an toàn, luôn luôn ở trong cái sự cảnh giác, tỉnh thức và có kiểm soát thì dĩ nhiên cái bài giảng này rất là sâu. Bài giảng này thậm chí nó còn hơi có ý phong thần nhưng mà có một chuyện nó hơi đau lòng đó là sự thật.

Dầu nó phong thần cách mấy nhưng đó là sự thật. Tôi nhắc lại lần nữa, đời có đấng, có ngọt chúng ta không thể tránh hai thứ, không thể tránh được. Đấng quá chịu không nổi đâu. Cũng phải đi tìm cái ngọt. Mà ngọt hoài này dễ bị hư răng và tiểu đường phải không? Cái quan trọng nhất đấng cách mấy, ngọt cách mấy thì cái hai đều cần phải được nhận thức.

Đấng là chuyện đương nhiên của đời sống và chắc chắn nó cũng vô thường và ngọt nó cũng là chuyện đương nhiên của đời sống và chắc chắn nó cũng vô thường. Cả hai thứ này đi qua đời mình như là những người khách lạ. Chỉ là khách nhiều lắm là cho họ đứng bên thêm rồi đi qua. Đừng mời họ vào phòng khách.

Họ vào được phòng khách họ sẽ vào trong phòng ngủ. Vào phòng ngủ họ sẽ leo lên giường và từ đó nó ra tùm lum thứ hết. Khách là cho đứng ở hàng ba là nhiều lắm rồi. Mọi thứ chỉ là khách. Các vị

có tin chuyện đó không? Khi mà mình mời kẻ lạ vào nhà là mình đã rước họa rồi đó. Cái chữ khách đó hiểu không ta? Có hiểu chữ kẻ lạ không? Kẻ lạ là những thứ không thuộc về mình gọi là kẻ lạ. Đó là những gì mình thấy, nghe, ngửi, nếm, đụng và suy nghĩ đều là kẻ lạ hết. Tất cả đều phải được quan sát. Cho nên quay lại giáo lý Tứ Đế. Khi tất cả đều là khổ thì sao ta? Chúng ta có bốn việc cần phải làm trong Tứ đế. Còn nhớ không ta? Chúng ta còn là phạm vi không hiểu được Bốn Đế. Chúng ta chứng Thánh là vì hiểu được Bốn Đế. Hiểu được Bốn Đế là sao? Hiểu được mọi hiện hữu là khổ. Cái bài này hôm qua học rồi hả?

- Tất cả các thiện đều là khổ. Riêng Bát Chánh Đạo vừa là khổ vừa là con đường thoát khổ.
- Tất cả ác đều là khổ. Riêng tham ái vừa là khổ vừa là nguồn khổ. Xong chưa?
- Muốn hết khổ thì đừng thích trong khổ nữa.
- Ba nhận thức này cộng lại là con đường thoát khổ. Xong chưa?

Và hành giả hiểu thêm bốn việc sau đây, bốn việc cần làm đối với Tứ Diệu Đế.

1/ Một, Khổ Đế là cái cần được nhận diện. Cần được nhận diện. Khi anh nhận diện được Khổ Đế thì lập tức anh trừ được Tập Đế. Nghe thì gọn nhưng mà không có gọn đâu.

Anh nhận diện được bao nhiêu phần trăm thì anh giải quyết Tập Đế được bấy nhiêu phần trăm. Có hiểu không ta? Nói gọn thì nhận diện Khổ Đế thì sẽ chấm dứt được Tập Đế. Đó là nói gọn. Nhưng mà phải có trong ngoặc đơn. Có cái ngoặc đơn này rất là quan trọng. Anh nhận diện được bao nhiêu, anh thấy ra được bao nhiêu, anh chán sợ cái Khổ Đế được bao nhiêu thì anh mới trừ được Tập Đế bấy nhiêu.

Anh thấy một cách triệt để thì anh trừ triệt để. Anh thấy sưng sưng thì anh trừ sưng sưng. Đây anh thấy theo cái tâm của Tu Đà Huần thì cái Tập Đế của anh chỉ trừ được ở cái tâm Tu Đà Huần thôi. Anh thấy nó ở cái tâm Tu Đà Hàm thì anh trừ được ở cái tầng Tu Đà Hàm thôi. Giảm nhẹ ở tầng Tu Đà Hàm, anh thấy nó ở cái..anh thấy được cái Khổ Đế mà ở cái tầng Tam Quả thì anh mới trừ được cái Tập đế ở cái tầng Tam Quả thôi. Và anh thấy nó rớt ráo ở cái tầng Tứ Quả thì anh mới trừ được cái tầng Tứ Quả. Có đúng không? Hiểu không ta?

Nhắc lại, vấn đề được thấy ra bao nhiêu thì mình mới có giải pháp cho bấy nhiêu. Cái này quá dễ hiểu mà, xong chưa? Như vậy thì:

- Khổ Đế là cái cần phải được nhận diện.
- Tập đế là cái cần được chấm dứt.
- Diệt đế là cái cần được chứng ngộ.
- Và đạo đế là cái cần được cần được hành trì.

Mà hành trì bằng cách nào? quay ngược trở lại, tôi không nhìn thấy cái bảng khó ghê. Nghe nè, Khổ đế cần được nhận diện mà hề nhận diện được bao nhiêu thì trừ được Tập Đế bấy nhiêu. Cho nên Tập Đế là cần được chấm dứt. Diệt Đế là niết bàn cần được chứng ngộ và cái Đạo Đế là cần được hành trì.

Mà hành trì bằng cách nào? Hành trì bằng hai cách. Nhận diện Khổ để trừ Tập. Trời đất ơi, hồi nãy mình có nói là ba cái nhận diện trên cộng lại là con đường thoát khổ. Nhớ không? Thì hỏi con đường thoát khổ là Đạo Đế cần được hành trì, rồi người ta hỏi hành trì bằng cách nào thì mình mới lấy hai cái ông kia mình đem xuống.

Hành trì bằng cách là liên tục nhận diện Khổ mà để chi ta? Để trừ Tập. Bởi khi anh liên tục nhận diện nó thì anh sẽ liên tục nhảm chán nó. Đúng hay sai? Bây giờ hiểu tại sao mình phải tu Tứ Niệm Xứ chưa? Bởi vì khi anh tu Tứ Niệm Xứ là anh liên tục nhận diện Khổ đúng không, hả? Khi mà anh Chánh niệm trong từng bước đi đó, trong từng hơi thở, trong từng cái miếng ăn, trong từng cái ngụm nước, anh mới thấm thía hơn ai hết. Thân này là khổ, thân này là gánh nặng. Đúng không? Đúng không? Các vị thử nhắm mắt lại giùm tôi trong vòng 10 phút đi. Ngồi yên. Các vị có thấy nó khổ không? Sao cứ dờm tôi hoài vậy? Đúng là những lúc này là những lúc mình nhắm mắt xếp bằng lại 10 phút, rồi để ông Sư muốn đi đâu ông đi, nhưng mà hiểu tôi nói không? Nhắm mắt ngồi yên lại trong 10 phút hoặc là Chánh niệm đi thiền hành trong 10 phút thì xem coi cái thân này đúng là khổ hay không? rồi có đúng là vô ngã hay không? có đúng là vô thường hay không? hiểu chưa ta. Cho nên nhắc lại, mọi hiện hữu là khổ. Dầu thiện hay ác, dầu quả thiện hay quả ác, nhân thiện hay nhân ác đúng không? Tại sao nhân thiện là khổ? Là vì nó dẫn mình về cõi lành đúng không ta? Mà cõi lành là cõi sung sướng đúng không ta? Mà sung sướng là có được cái mình thích phải không?

Mà khi ta thích cái gì ta sẽ ghét cái ngược lại đúng không? Và cái thích nó không còn hoài phải là khổ không? kiếm không được phải là khổ? Giữ gìn nó là một cái khổ và giữ không được cũng là khổ. Chỉ riêng cái thích không là khổ? Như vậy thì nhân thiện có phải là nhân khổ không? Mặc dù nó dắt về cõi lành, nhưng mà lành kiểu cà chớn như vậy đó. Hiểu không ta? Ok, tôi cho các vị 10 tỷ xây một căn phòng thiết là đẹp kể bên cái đồng rác to nhất Sài Gòn. Các vị có thấy đó là hạnh phúc không? tại sao vậy? 10 tỷ, dát vàng bất cứ cái gì là bằng kim loại. Hiểu hả? Tức là không phải khổ do giữ mà mở cửa ra là tê muội. Mở cửa ra là tê. Chỉ là bên cạnh đồng rác thôi nha. Chỉ bên cạnh thôi. Cái đồng đó cao khoảng 100m đi, đường kính 50m mà trong đó gồm có xác chuột, xác mèo, rồi ba cái rác thực phẩm, rác sinh hoạt, rồi rác trẻ em, rác phụ nữ đầy trong đó. Nó mở cửa ra nó cách mình có 4m thôi đã không? Có hiểu không? Cho nên cái phòng, cái căn nhà nó 10 tỷ đúng giá trị thiết, nhưng mà hiểu không? Cho nên nhân thiện là khổ mà quả thiện cũng khổ. Nó khổ một cách gián tiếp. Nhân xấu là đương nhiên khổ. Mỗi lần có phiền não là ngay lúc có phiền não là lúc khổ phải không ta? Đúng hả? Rồi cái quả bất thiện càng khổ. Cho nên hành giả phải nhớ mọi thứ là khổ. Và cái thứ hai, thấy được bao nhiêu thì chán được bấy nhiêu, mà chán được bấy nhiêu thì buông được bấy nhiêu, mà buông được bấy nhiêu thì giải thoát bấy nhiêu. Tôi chưa từng thấy chỗ nào giảng rõ như vậy mà các vị không hiểu được thì tự sát tập thể, xin sự trợ trị nguyên cộng dây điện, tuột hết phần nhựa chỉ giữ lõi đồng, anh đầu sông em cuối sông, chùa ghim vô tất cả bỏ dệp nhúng nước cho ướt chân, hiểu không? mà đông người điện nó đủ chết không ta? Không, mà chưa thấy ai mà hướng dẫn kỹ như tôi, dạy đạo cũng hết lòng, mà dạy tự sát cũng hết lòng.

Như vậy nghe nè, khổ cần được nhận diện phải không? Vì sao? Vì anh nhận diện được bao nhiêu thì anh sẽ chán bấy nhiêu. Mà chán bao nhiêu thì anh buông được bấy nhiêu. Anh buông được bao nhiêu thì anh giải thoát được bấy nhiêu. Đúng không

Rồi như vậy thì Khổ cần được nhận diện, mà Tập thì cần được trừ. Mà trừ bằng cách nào ta? Thấy cái khổ, trời lóp thông minh ghê luôn chứ. Khổ cần được nhận diện mà nhận diện bằng cách nào? Nhìn nó liên tục. Mà nhìn nó bằng cách nào? Tứ Niệm Xứ. Tu Tứ Niệm Xứ là để nhận diện cái khổ. Mà khi anh nhận diện nó thì anh sẽ hiểu rõ cái bản mặt của nó. Mà hiểu bản mặt của nó thì sao ta? Anh buông nó hiểu hả? Và chỉ có cái người nào mà buông được nó thì mới giải thoát. Mà giải thoát ở mức độ nào? phải hỏi ngược lại. Anh trừ được bao nhiêu? Mà trừ được bao nhiêu là bao nhiêu? Tùy vào cái việc anh thấy được cái khổ bao nhiêu. Nghe cho kỹ. Anh thấy được cái Khổ bao nhiêu thì anh trừ cái Tập. Thấy được cái Khổ bao nhiêu thì anh trừ được cái Nhân Khổ bấy nhiêu. Mà trừ được Nhân Khổ bao nhiêu thì anh mới giải thoát được bấy nhiêu. Xong chưa?

Như vậy thì cái thứ ba là cái cần được chứng ngộ. Và cái giải thoát nó gồm có hai đó là Chánh giải thoát và Tà giải thoát. Có còn nhớ. Có ai nghe tôi giảng cái này chưa ta? Mà hỏi đó thì quên mới ghê vậy đó. Chánh giải thoát là gì? Tà giải thoát là gì? Tà giải thoát nó gồm có hai:

- Là đổi phòng giam, đổi trại giam mà tưởng là ra tù. Hiểu không? Minh chỉ thay đổi hoàn cảnh từ ở ngoài nhà chung vô chùa tưởng là ra xong rồi đó. Đó là đổi trại giam, đổi phòng giam là tưởng là ra tù.

- Cái thứ hai, mạ vàng, song sắt và dây xiềng, vẫn ở yên. Cái hạng thứ nhất là đổi chỗ mà tưởng là ra tù. Thứ hai là cái tạo cái chỗ đang bị nhốt tưởng là ra tù rồi. Hiểu không ta? Hồi đó giờ tham, sân, si là đau khổ. Bây giờ ngồi thiền cái thấy có phỉ lặc, rợn rợn, rợn rợn rồi là đắc rồi đó. Nhưng mà thật ra nó vẫn còn ở yên tại chỗ. Đó gọi là tà giải thoát. Xong chưa?

Rồi Chánh giải thoát nó gồm có hai:

- Một là ra khỏi nhà tù 100%, đó là chứng La Hán, xuất gia vô núi ở.

- Còn cái hạng thứ hai là vô hiệu hóa phòng giam. Có nghĩa là sao? Cầm trong tay giấy tha và trong tay là chùm chìa khóa muốn ra thì ra, muốn vô thì vô, vô hiệu hóa phòng giam.

Thì cái vô hiệu hóa phòng giam có còn phải là người tù nữa không? Bởi vì phòng giam, tù hay không phải tù nó nằm ở chỗ nào? Khóa trong hay khóa ngoài? Và ai giữ chìa khóa? Nhớ không ta? Đó. Bây giờ những cái mình học mình ôn lại, ôn lại, coi ai lộn? nó có chuyện thế này, tôi rất là muốn nói bà con mà tôi cũng rung là không biết bà con ở đây là theo cái trường phái nào? Tôi hỏi bà con lần nữa, nếu mà thế giới này mình nhìn từ cái khía cạnh bản thể đó thì không có đẹp xấu, không có dơ sạch đúng không? hả? phải không ta?

Trong kinh nói thần thông có hai loại, thần thông phàm và thần thân thần thông Thánh. Cái này quan trọng lắm nè, nghe cho kỹ nè.

- Thần thông phàm là biến đất thành ra không phải đất, biến lửa thành ra không phải lửa. Hiểu không ta? Cho nên thần thông có thể đi xuyên qua lửa, xuyên qua nước. Đứng trên nước, độn thổ và đi xuyên qua lửa, đứng trên hư không. Bởi vì khi mà người có thần thông, thân thông mà thần thông theo định nghĩa của phàm nha, chứ không phải là thần thông phàm. Mà trong kinh Đức Phật nói thần thông phàm chứ đúng ra thì mình phải hiểu ngầm là thần thông mà theo cách hiểu của phàm ấy thì là nước không còn là nước nữa có thể đứng trên đó. Hư không không còn là hư không nữa có thể đứng và đi trên đó. Lửa không còn là lửa nữa, có thể đi xuyên qua nó hoặc ngồi trong nó và gió thì lúc có thể là từ có thành không, từ không thành có được hết. Đó là thần thông theo định nghĩa của phàm. Xong chưa?

- Nhưng thần thông theo định nghĩa của Thánh đó, lấy mắt nhìn thì không có ngoạn mục bằng thần thông phàm. Bởi thần thông phàm... thấy giờ tôi ngồi mà cái móng tôi cách mặt đất chừng hai tấc là trời ơi ăn cho hết luôn. Phật tử Việt Nam nó bu tôi nó như quân nguyên. Còn cái thần thông của Thánh thì nhìn vô thấy nản lắm. Tại sao vậy? Thần thông của Thánh là gì? Nghe cho kỹ nè. Thần thông phàm là lửa không còn là lửa, nước không còn là nước đúng không? Còn thần thông của Thánh là gì? Trước cái mà người ta chán sợ thì Thánh nhân dũng dũng. Xong chưa? Rồi trước cái mà người ta chê, người ta trôn thì Thánh có thể an lạc với nó. Hiểu không?

Trong kinh có ví dụ thế này. Đối với một cái món ăn thiêu, thừa, bậc Thánh có thể ăn một cách rất là thoải mái. Cái đó là thần thông. Hiểu không ta?

Trong kinh nói có một vị Thánh là trước khi xuất gia là một công tử nhà giàu mà giàu nứt đổ đổ vách. Trong kinh nói giàu đến mức mà vàng khi mà chất thành đống người đứng bên đây không thấy người bên kia tức là phải trên 2m vàng. Vàng bốn số 9 mà các vị biết là 1 kg là 26 cây 6, mà cái density là cái mức độ mà đậm đặc của nó đó, nó rất là cao cho nên vàng một cục chút xíu vậy đó là đã 1 kg rồi, bằng 26 cây 6 mà đứng cao 2m mà đứng bên đây không thấy bên kia là không biết quy ra bao nhiêu tấn, giàu đến mức như vậy. Mà khi Ngài đi xuất gia rồi đó, thì Ngài trở về cái làng cũ Ngài đi bát thì Ngài đang đi trong cái làng cũ thì Ngài thấy cái cô đầy tớ cũ, đầy tớ ngày xưa trong nhà đó, cô đang xách nguyên cái xô cháo thiêu cô đi đổ thì Ngài nói với cô là cô ơi, nếu mà cái xô này cô đem đi đổ thì cô đổ vô bát của tôi đi, thì cô mới đổ, thì cô nghiêng vô cô đổ, mà theo hồi xưa đó, cái giới mà nô lệ nó ra đường nó đi gằm mặt không à, bởi nó nhìn ai cũng là vô phép hết, mà bây giờ bên Ấn Độ cái đám mà đám Dalit là cái đám mà nghèo, đám tiện dân là bị hành hạ như thú vật vậy đó. Bây giờ còn, nói gì là 26 thế kỷ trước. Cổ cứ lầm lầm cổ đi thì cổ nghe Ngài nói vậy thấy cái giọng quen quen thì lúc cô đổ cháo vô bát Ngài, cổ mới liếc thấy, chết cha thiếu gia, thiếu gia thì cổ mới chạy về cô nói bà chủ, bà chủ, thiếu gia về làng, thiếu gia về làng mà lạ lắm thiếu gia hồi xưa ăn toàn là cao lương mỹ vị, thiếu gia bây giờ kêu con đổ cái xô cháo vô bát của thiếu gia. Thì bà chủ mới nói nếu đúng là thiếu gia về thiệt, thiếu gia tức là cậu chủ mà về thiệt, thì kể từ ngày mai con không còn là đầy tớ nhà này nữa mà chính thức thành cái người tự do, tiếng Pali gọi là Bhujissa là cái người nô lệ mà được giải phóng, được chuộc thân, thì ông mới chạy đôn chạy đáo ra gặp Ngài thì ba má gặp Ngài mừng lắm, bố mẹ gặp Ngài mừng lắm, nói tại sao con ăn như vậy? thì ngài nói là thầy tu mà, no bụng thôi, thì bố mẹ mới mời bữa sau Ngài về để mà cúng dường, chuyện rất là dài. Nhưng mà đại khái tôi kể vắn tắt, hôm sau bố mẹ thỉnh Ngài về Ngài ăn cơm, Ngài ăn cơm xong rồi bố mẹ mới đưa chất vàng cả đống để cho ngài thấy.

Thì Ngài có nói câu thế này. Dem liệng hết cái này xuống sông ít hại người hơn là để mà hưởng dụng nó. Hiểu không ta? Dem liệng nó đó thì ít có hại hơn là hưởng dụng nó, sử dụng nó để mà thương thức đời sống. Xong chưa? Vì vậy đó là cái thần thông của Thánh nhân là gì? là cái mà người ta gớm thì các ngài thấy bình thường, nhưng mà trước những cái vẻ đẹp thiên kiều bá mị của giai nhân, tú nữ thì Thánh nhân đã thấy gớm hiểu không ta? Hiểu?

Nó lạ vậy đó. Hoặc là Ngài Ca Diếp, Ngài đi bát ở trong cái xóm cùi, thì có cái ông cùi ông ra ông để bát, ông lóng ngóng sao mà cái lóng nó rớt vô trong cái mình bát Ngài. Mà cái vị biết là cái lóng tay mà nó lọt vô đó cũng khó phải không? Bà con dọn cơm cho tôi mà tôi thấy cái muông mà nó dính cái dầu tay là tôi đã gớm rồi. Cái chén mà tôi thấy mà cầm mà cầm luôn bên trong là tôi đã ngán rồi. Hiểu không? Nói hiểu không? Cái chén mà cho nguyên cái ngón vô trong cầm, rồi cái

muỗng mà mình thấy cái chỗ mà mình đút vô miệng mà nó có cái đầu tay nó để trên là mình đã ớn rồi. Và tôi kể rất là nhiều lần là nước chanh mà bà con khuấy đó, mà tôi thấy cái cán muỗng mà nước nó nhiều vô trong là tôi đã hết muốn uống rồi.

Rồi tôi thấy mấy cái bà mà sơn móng mà bà vắt chanh, bà vắt xong ngón tay sạch bóc thì nó đi đâu? Nó vô đây nè, chớ đâu, nó đi đâu? Thật ra mấy cái phụ nữ mà nó vắt chanh là gì? Nó rửa móng chứ không phải vắt chanh, mà nhiều bà tào lao lăm bung com lên cho mình rồi mà cũng chưa chịu rút quần nữa. Con nặn chanh cho sư nghe, cái rồi.... nói thôi mà không, chơi cho tới luôn.

Vắt vô, nhìn mấy cái móng nó ớn muốn chết luôn. Coi như bao nhiêu cái thập loại chúng sanh mà hồn đơn phách chiếc, lênh đênh què người là bà vắt ra hết chầy vô cái ly đó, rồi trầm nuốt vô. Rồi mấy sư mẫu mình sức dầu gió thì mình uống cái dầu gió vô, mà Chanel, rồi Prada, Bungary, rồi Hermes cái mùi nó vô hết trong đó uống ực vô, ớn muốn chết luôn, đầy mà phàm như vậy.

Thánh thì không, cái lỏng tay lọt vô như vậy, Ngài về đó, mặt không biết sắc, lọt vô rồi cứ lọt, về nhật nó ra và ăn cái phần còn lại chỉ việc lấy cái lỏng liêng ra thôi. Chỉ lấy cái lỏng liêng ra thôi, rồi ăn cái phần còn lại. Thì đó là thần thông của Thánh. Cái người mà chửi Ngài thì Ngài lại khởi đại bi. Còn mình là mình chỉ thương cái người nào đó chứ đũa chửi, đũa đánh mình dứt khoát mình không đại bi được. Còn các Ngài lại lạ vậy. Thương được cái đũa mà lẽ ra phải ghét. À đúng rồi.

Thần thông của Thánh là thương được cái người mà lẽ ra phải ghét. Thanh thân nhận lấy và sử dụng cái thứ mà lẽ ra phải ghét, đó là thần thông Thánh nhân. Là vì sao? Là vì trong cái nhìn rốt ráo đó các Ngài chỉ nhìn vạn vật trong cái nhìn bản thể là chỉ đất, nước, lửa, gió thôi. Hiểu không?

Đó nghe cho kỹ cái này nha. Xét trên bản thể thì chỉ có đất, nước, lửa, gió. Xét trên bản thể thì đất, nước, lửa, gió. Nhưng, cái nhưng này là quan trọng nè. Nhưng Tâm thức mình có phải là bản thể không? Tâm thiện, Tâm ác có phải là bản thể không ta? Phải không? Rồi, Tâm thiện, Tâm ác là bản thể. Nghe cho kỹ, trong cái nhìn của Thánh nhân thì tất cả là đất, nước, lửa, gió. Và một con người giữa cái hai phần Tâm và Vật.

- Phần Vật là đất, nước, lửa, gió.

- Còn phần Tâm là thiện ác.

Chỉ gồm mấy Tâm sở thôi, 38 hoặc 27 thôi. Nhưng cái này nè, mỗi một cái trạng thái Tâm pháp nó tương ứng với những thứ vật chất nào đó. Có hiểu không? Chắc không hiểu chỗ này.

Thí dụ người thường sống với Tâm bất thiện thì họ sẽ sanh ra với những thứ Vật chất mà tương ứng với Tâm bất thiện đó. Thí dụ như cống rãnh, hổ xí, bồn cầu, đồng rác. Hiểu không ta? Nóng thiệt nóng, lạnh thiệt lạnh, côn trùng thiệt nhiều, độc khí ô nhiễm đầy ắp. Những cái thứ đó nó tương ứng với Tâm bất thiện. Hiểu không? Cho nên người nào thường sống với cái Tâm bất thiện thì sẽ sanh ra trong cái môi trường đầy những thứ lúc bây giờ không còn dơ sạch nữa mà bây giờ bản thể nói chuyện với bản thể.

Hiểu tôi nói không ta? Ở đây không có chuyện thích ghét. Thích ghét để qua một bên. Hiểu hả? Thích ghét để qua một bên. Nhưng mà thôi giờ nói vị Thánh đi. Hai vị A La Hán một vị phước nhiều thì cái chỗ ở vị đó đó là gì ta? Gió mát, trăng thanh, hoa thơm, trái ngọt, côn trùng, độc xà ít. Mặc dù cái tâm của ngài thì OK phải không ta? Ok. Nhưng mà cái quả nó khiến Ngài phải sống ở chỗ như vậy.

Nhưng mà vị Thánh mà phước nhiều thì cái chỗ đó là phải gió mát, trăng thanh. Còn cái vị mà phước ít cũng là Thánh đúng không? Nhưng mà chỗ đó rắn rít, bụi bặm, hôi hám, rác rưởi. Hiểu không? Rồi đó là nói về Thánh.

Nói về phàm. Mình sống bằng cái Tâm nào mình sẽ đi về cái chủng loại và cái cảnh giới tương ứng với cái Tâm đó.

Còn cái chuyện mà anh thích hay anh ghét. Cái chuyện của anh? Thí dụ như con giòi nó thích cái đồ dơ đúng không ta? Nó thích xác động vật, nó thích cái chất thải bài tiết đúng không? Cái chuyện nó thích là chuyện khác. Nhưng do cái Tâm bất thiện mà nó phải về nó sống trong cái mà tương ứng. Có hiểu chữ tương ứng không? Nó ăn khớp, nó fix nó match với cái Tâm thiện.

Bữa sáng nay tôi đặc biệt phải nhấn mạnh cái đó. Còn cái chuyện mà anh là Thánh, anh là Phàm chuyện đó tôi không nói. Anh thích hay ghét tôi không nói. Mà tôi chỉ nói là cái Tâm của anh, Tâm anh là thuộc về tinh thần đúng không? Còn cái Vật chất là nó thuộc về cái thứ đối lập đúng không? Thuộc về vật chất. Những thứ là đất đá cây cỏ là vật chất. Nhưng cái Tâm nó một là nó tạo ra những

thứ tương ứng, hai là nó đưa mình về sống ở những chỗ tương ứng. Còn chuyện mình thích hay không tôi nhắc lại là chuyện khác. Hiểu không? Vị A La Hán phước nhiều đi bát sẽ nhận được những thức ăn mà thượng vị, cao cấp sạch sẽ. Còn cái vị phước ít thì không nhận được hoặc nhận được toàn thứ trời ơi đất hỡi khó nuốt. Nhưng mà lòng của ngài thì...hiểu hả? Cho nên cái này mới quan trọng nè. Các cảnh giới đó, nếu mà nói rớt ráo chỉ gồm đất, nước, lửa, gió thôi đúng không? Chỉ có tế hoặc thô thôi.

Thí dụ như chư Thiên mà cõi thấp không thấy được cảnh giới của chư Thiên cõi cao. Nhưng mà miễn là trong cõi dục thì đều là sắc pháp hết, sắc tế hoặc sắc thô.

Và các vị có đồng ý với tôi là có những thứ vật chất mà mình phải nhìn bằng kính hiển vi có không ta? Hoặc như tia laser mình không thấy bằng mắt được phải không? Tia cực tím mình không thấy bằng mắt được phải không? Hiểu hả? Rồi thì các cảnh giới cũng vậy nó có những cảnh giới thô. Nhưng có những cảnh giới rất là tế mà cái người cõi dưới không thấy được người cõi trên như Đâu Suất là không thấy được Hoá Lạc Thiên, Dạ Ma không nhìn thấy được Đâu Suất trừ phi Đâu Suất muốn cho thấy thì họ phải hiện cái thô tướng, nhớ cái đó nha. Rồi nhưng mà cái Tâm thức của mình nó tương ứng với cái thứ vật chất nào đó mà dù vật chất đó rất là thô hoặc là rất là tế. Hiểu? Hiểu không ta? Đó là nói về cảnh.

Bây giờ nói về người. Có tất cả là bốn hạng người trong vô lượng vũ trụ chúng sanh đông bao nhiêu đi nữa chỉ gom gọn có bốn hạng chúng sanh thôi. Trong A Tỳ Đàm kể có 12 nhưng mà thật ra kể gọn có bốn thôi nha. Kể có bốn thôi.

Sáng nay mình học về chúng sanh và cảnh giới nè. chúng sanh trong vô lượng vũ trụ. Vô lượng có nghĩa là không sót một cái ngõ ngách nào hết. Thì từ ở cái cõi địa ngục sâu nhất lên đến cái cõi Phạm Thiên cao nhất và trong bất cứ thời kỳ nào thì cũng chỉ gồm trong bốn hạng chúng sanh.

1/ Hạng một là đầu thai bằng Tâm Vô nhân. Tâm vô nhân vốn được tạo ra từ các Tâm bất thiện.

Chữ vô nhân ở đây có nghĩa là không có trí tuệ hoặc không đủ duyên đắc đạo, chữ nhân nó có nghĩa là vậy đó.

2/ Cái hạng thứ hai là hạng Nhị nhân. Đầu thai bằng Tâm lành nhưng mà không có trí, đây là tôi đang nói cách nói bình dân nhất. Nói cho dân A Tỳ Đàm, tôi sẽ nói khác nha. Đối với người A Tỳ Đàm tôi sẽ nói khác. Còn các vị là A Tỳ Đàm thì mình nói khác, là đầu thai bằng Tâm lành mà không có trí gọi là Nhị nhân. Hạng này có thể học hành thành bác sĩ, luật sư, học giả nhưng không đủ ngộ tánh. Có hiểu ngộ tánh không? để chứng thiên đắc đạo.

3/ Hạng thứ ba gọi là hạng Tam nhân. Đầu thai bằng Tâm có trí, là người có ngộ tánh đặc biệt, đủ sức đắc đạo chứng thiên. Nhưng mà cái câu sắp tới này mới quan trọng nè, nhưng rất có thể là một người trì độn, nghe kỳ không ta, là người trì độn thiếu khả năng trong các lãnh vực thế học (mù tịt về khoa học, kinh tế, nghệ thuật...). Có thể, chứ không phải là luôn luôn nha. Có hiểu chứ có thể không ta? Cho nên một cái người mình thấy ù ù lì lì chứ chưa chắc là họ... mình không biết là họ đầu thai bằng cái Tâm gì?

Cho nên là nãy giờ các vị để ý nè. Khi nói về Nhị nhân thì tôi nói là không đắc thiên, đắc đạo nhưng có thể làm cái gì ta? Bác sĩ, luật sư. Còn cái hạng Tam nhân thì sao? có cái khả năng đắc thiên, đắc đạo nhưng ngoài cái khả năng đó ra vị đó có thể là người trì độn, bởi ông Einstein là cha đẻ thuyết tương đối đó ông đi học nhạc với ông bạn, ông bạn cứ dạy ông cái đô, rê, mi, la, 1, 2, 3, 4 dạy hoài ông không nhớ, ông kia ông bực, ông nói tôi không ngờ một nhà bác học vật lý mà không biết đếm từ 1 tới 4, học hoài bấm trật hoài, học không được, hiểu không ta? có cái đó, có cái khả năng đó không? có nhiều người họ chuyên cái này họ dở ẹc cái khác có không ta? có hả? dở ẹc. Nó dở đến mức mà mình chán nó luôn. Tức là mình nghĩ kêu cái thằng đàn, thằng ngu luôn. Nhưng mà về một lĩnh vực nào đó thì nó siêu phàm. Siêu phàm. Nhưng mà ngoài cái đó ra thì nó là như cái con chi chi, Cho nên cái đám trước mặt tôi nhiều khi tôi nhìn biết đâu đó là bác học trá hình, hả? Con chi chi thì quý vị lựa cái con nào mà thích hợp nhét vô. Cái con nào nó giống mình á nhét vô.

4/ Hạng thứ tư là Thánh nhân từ Sơ quả trở lên. Hạng Sơ quả cho đến Tam quả khi tái sanh vào cảnh giới khác thì cũng dùng Tâm quả hợp trí như phàm phu. Nhưng chỉ là mượn đò qua sông. Mượn đò có nghĩa là sao? Ông vua có thể đứng trên một cái con đò nát qua sông không? Biết đò nát không ta? Đò nát là đò gì? Cũ xì vậy đó, tiếng Việt Nam mình có nghe chữ đò nát không? Có nghe

há? Đò nát, xuống nát mà ông đi trên đó ông còn là vua không? Chúa Nguyễn Ánh lúc mà chạy nạn Tây Sơn đó, Chúa cớ nào Chúa cũng có đi hết, nhưng mà ông vẫn là vua phải không ta?

Thì Thánh nhân đâu trong cái hình hài nào cũng là Thánh nhân. Nhưng mà tại vì theo cái luật của vũ trụ là đầu thai là phải có cái Tâm gì đó. Thì Thánh nhân, thì những vị hữu học người ta phải đầu thai bằng cái Tâm lành giống như phạm mình vậy đó.

Thí dụ như họ... như Thánh Tu Đà Huồn mà không có đắc thiên thì họ chết họ vẫn phải sanh trở lại cõi trời, cõi người như là phạm vậy đó. Nhưng mà họ là vẫn là Thánh nha. Còn nếu mà Tu Đà Huồn, Tu Đà Hàm mà họ đắc thiên thì họ đắc tầng nào, họ về tầng đó. Cái này chắc cũng chưa có học đâu. Dễ khủng lắm. Nhưng mà nhớ đại khái, đắc tầng nào về tầng đó. Nhưng mà khi mà họ chỉ mượn cái Tâm đầu thai đó đi vào cái cõi đó thôi. Nhưng mà khi đã vào rồi thì họ là Thánh.

Giống như vua mà bước xuống cái đò nát để qua sông thì mình thấy cái đò nó dỏm thiệt nhưng mà ông vẫn là vua. Và ông qua bên kia bờ ông vẫn là vua. Ông vua từ bờ này vua xuống đò và vua qua sông rồi đò bỏ lại mà đúng không ta? Rồi bây giờ nghe nè.

Cái hạng đầu tiên là cái gì ta? Đầu thai bằng Tâm vô nhân. Cái hạng này gồm có những ai ta? Nga quý, địa ngục, A tu la, Súc sanh gồm có loài lông vũ, lông mao, loài giáp xác, loài nhuyễn thể, loài trên cạn, loài thủy sinh và các loài vi sinh. Biết tôi nói các vị có ghi kịp không? Các loại bốn chân, rồi hai chân, rồi nhiều chân.

Có biết nhiều chân không? Tôi thích có cái chuyện, có bữa đó thú trong rừng nó nhậu mà nó hết mỗi cái nó cứ một con đi mua, nó lựa cái con nào nhiều chân nhất nó cứ con rít đi mua. Nó cứ từ 9:00 sáng tới 4:00 chiều con rít chưa có về, vô coi thấy rít đang mang vợ. Các vị biết mang cho hết cái chân đó đâu phải chuyện dễ mà sau còn phải đi kiếm giày, mà giày số 39 mà tất cả 39 hết, mang vợ... là cho nên cái câu chuyện đó tôi rất là thích, thích ở chỗ nào? thích ở chỗ nào? nhiều người học giáo lý, lấy giáo lý làm bè qua sông, có người học giáo lý biến giáo lý thành chân rít, hiểu không ta? biến những cái biết của mình thành trở ngại. Có không? Có hiểu tôi nó không? Tức là học mà cứ ôm từng chữ, từng chữ, từng câu, từng câu giống như cái cô đó, ông bố cổ dặn con trai bây giờ nó ghê lắm, đứa nào mà nó ôm con đó, thì con kêu buông ra, còn đứa nào nó hun con thì kêu là đừng. Bữa nó về nói bố, thằng bạn trai con nó làm một lúc hai cái con la là đừng buông ra. Tại vì hôn là đừng mà ôm là buông ra mà bây giờ nó làm lúc hai cái con la lên đừng buông ra. Bố nói thôi chết cha, cha rồi con ơi, hiểu không ta? nó ác như vậy đó. Có nghĩa là nó học đạo mà nó học theo cái kiểu gì ta? học theo cái kiểu mà từng chữ, từng chữ đây, như Sumin có cái bà Việt Nam mà bà đang đi kinh hành cái bả thụt lùi vậy đó, cái người ta hỏi tại sao mà đi kinh hành thụt lùi, bà nói tại thiên sư nói đang đi kinh hành mà phát hiện thất niệm thì bắt đầu lại từ đầu. Mà bà bắt đầu bằng cách bà đi lùi. Trời ơi ớn cái bà đó luôn. Có nghĩa là bà ôm từng chữ, từng chữ thì cái thứ đó đó, nó càng học thì kiến thức nó trở thành là chân rít. Trong khi mình học là mình biến cái kiến thức đó thành bánh xe phải không ta? Còn bà đó, bà càng học nó thành chân rít, mà mỗi lần mà bà ngồi thiền, bà mang vợ cho hết mấy cái đó.

Thí dụ như là 35 tâm sở, 34 tâm sở, 18 tâm sở, 12 sắc pháp, sắc đi mà sắc nào đi ta? sắc gì mình đi vậy có sắc giới tính không? Có học môn nam nữ trong đây không? Rồi cái sắc vật thực, sắc giao giới có nghĩa là bả ngồi bả tính hồi là toàn là mang vợ không, mà từ sáng tới chiều, nội lo mang vợ không, chưa có đi được tới đâu hết. Có hiểu không? Cái thằng đó, thằng con trai như vậy mình phải kêu nó là buông ra hoặc là mình kêu đừng là được rồi, tự nhiên cái ghép cho đủ đừng buông ra, nghĩ cái chuyện đó mà làm được mới ghê, mà phật tử mình toàn là thứ đó không, học rồi ôm chấp, chấp, chấp hiểu không ta? mà nó bậy chỗ là cái đầu mình rác không, nghe tôi kể bắt đầu về ném đá, nói ông dạy đạo ông kể toàn chuyện thấy ghê không, mà chuyện đòi trụ, nhưng mà nó đang nói về mình có đúng không? đúng đang nói về mình không, nhưng mà không chịu hiểu. Rồi cứ nói là tại sao mà thuyết pháp dạy học không chịu kể mấy cái chuyện mà thần thông rồi có mùi nhang trầm, hình bông sen mà thuyết pháp kể ba cái chuyện mà ôm ấp tầm lum, kể kia nó hiểu không? không có hiểu bởi vì nó là rác mà, phải lấy rác chụp lên đầu nó chứ sao mà lấy cái khác mà chụp lên được.

[Cho nên sáng nay, chuyện đầu tiên là mình học về...muốn từ bi mà không nổi luôn, mình uống xong trở lại nó đầy nữa. Nay nó mát vậy, nãy tôi đi về mà tôi tiếc nó mát vậy tôi tính dạy luôn, chứ chiều nó nóng le lưỡi luôn. Nghe nè]

Mọi hiện hữu là khổ. Dầu sanh ra làm cái giống gì cũng là khổ. Và sống ở cái cõi nào cũng là khổ. Là vì sao? Ở cái cõi sướng bằng trời thì hết tuổi thọ nó cũng trở về chỗ thấp nhất. Có đúng không ta? Ở đâu về chỗ thấp nhất? Nó rất là dễ hiểu. Rất là dễ hiểu tại sao hưởng xong rồi về chỗ thấp nhất là vì trong cái quá trình ảnh hưởng là ảnh hưởng không có tu, đúng không? Rất là khó. Trước mặt tôi mà mỗi người một tháng mà kiếm được 10 triệu đô la mỗi tháng, thì các vị nghĩ cái lớp này còn được mấy người? Nó hèn đến mức nó không dám nói luôn mà. Nó hèn hạ đến mức nó không dám nói. Một tháng nó kiếm được 10 triệu đô la thì cái lớp này còn được mấy người? đi kiếm nó là nó phải hỏi bên Koh Samui (Thái Lan), bên Palawan (Philippines), bên Thụy Sĩ nó đi đang trượt tuyết ở bên, chứ làm sao mà nó ngồi đó nó học mà để cho người ta chửi nó như thế này được phải không ta? Không phải là tôi nói quý vị nghèo tới đây, cái đó sai. Cái đó tôi không có nói nha. Không có nói nghèo, nhưng mà nó phải có hơi cái quờn quờn chút xíu nó mới tới đây. Nó có một cái tí thất nghiệp nó mới tới đây. Vợ bỏ, chồng chê nó mới tới đây, chứ nó đang tình nồng thắm xuyên qua bao mái tranh thì còn khuya mà nó tới đây. Còn khuya đó. Đường về hai thôn đó, làm sao nó trắng rụng xuống cầu làm sao nó tới đây, nó phải có một cái tí gì nó nhạt nhạt, đấng đấng nó mới tới nó học. Tôi nói thật, mà nó hèn nó không có gặt ời. OK. Cho nên về trời nó sướng quá nó không có tu, mà nó đọa nó khổ quá nó sanh khờ nó cũng không có tu, có hiểu không ta?

Đấy, thế là đã có mặt trong đời này là khổ mà tại sao ở cõi sướng nó là vẫn là khổ? Bởi vì lúc nó hưởng là nó đang gieo tội rồi. Mà nó đang gieo tới hồi mà nó tắt thở nó đi về đâu? Chỗ thấp nhất, còn nữa, một núi nghiệp, một cái núi nợ xấu của quá khứ kia, trả chưa có hết. Kiếp này các vị tu thiền Tứ niệm xứ từ 7 tuổi cho đến 90 tuổi. Kiếp này nè, tu miên mật từ 7 tuổi đến 90 tuổi thì cái ông đó 90 tuổi đó chết chưa chắc đi lên. Tại vì sao? Vì 90 mà trừ 7 là còn 83 phải không? Thì 83 năm đó cái phước báo nó chỉ là một muống cà phê so với cái quá khứ thôi. Có tin chuyện đó không ta? Vì Phật nói rằng cái sữa mẹ mà mình bú nó nhiều hơn nước bốn biển mà, nước mắt mình khóc, máu lệ mình đổ ra trong vòng luân hồi của mỗi người nhiều hơn bốn biển, nhiều hơn bốn biển, thì hỏi với mình tu 83 năm các vị nghĩ có phải là một muống cà phê không, như mình nói hơi kỳ như Ngài Ajahn Chah, Bà Achaan Neab ông Goenca nói rồi chết đi lên thì hên xui, hên xui, các vị biết ông Đề bà Đạt Đa là tứ thiên Ngũ thông, cái vị có biết không? Cái dòng luân hồi nó kinh hoàng ở mấy điểm sau đây.

- Thứ nhất, ác dễ, thiện khó.

- Thứ hai, vì ác dễ thiện khó cho nên cái người xúi dại nhiều hơn thẳng dạy khôn, đúng không?

- Thứ ba, xuống dễ lên khó.

Từ một đại gia Phú Mỹ Hưng mà lọt xuống làm con giun mát đúng 3 note nhạc. Đúng 3 note nhạc. Nhưng mà từ con giun mà leo lên Phú Mỹ Hưng 3000 kiếp chưa lên tới. Vì sao? Vì nó đã lọt xuống dưới rồi thì tối ngày nó cứ tằm tằm mù mù. Tằm tằm mù mù. Con lớn hiếp con nhỏ, con mạnh hiếp con yếu. Tối ngày chỉ biết đói ăn, khát uống, đực cái, trồng mái, đụng tới phản vệ. Biết phản vệ không? Phản ứng và tự vệ. Đúng không? Đúng không? Đừng có tin tôi, ngồi nghĩ coi tôi nói cái gì, mà những người ném đá toàn là mấy người không chịu nghe tôi nói. Nó chỉ tắt màn hình, nó nhìn cái mặt thấy ghét của tôi thôi. Cái dân ném đá, một cái dân tộc mà toàn là cái dân mà vật tư xây dựng làm sao mà khá nổi. Rồi bây giờ hiểu không? Những gì tôi nói tôi có thể chứng minh bà con, bây giờ bà con đồng ý là 83 năm tu hành ghê gớm nó chỉ là một muống cà phê đúng không? Bởi vì luân hồi nó có ba cái đáng sợ.

1/ Một, ác dễ hơn thiện.

2/ Hai, cho nên cái người xúi dại nhiều hơn là người dạy khôn.

3/ Thứ ba, xuống rồi khó lên. Dòng luân hồi chỉ nghĩ ba cái này là thẳng Tèo nào cũng phải teo. Tèo là teo, mà sơ nghĩ tới còn thấy sợ.

Cho nên là cái buổi sáng nay tôi nói gia tài mình có tiếng rười nói cái gì? Bắt đầu bài giảng tôi nói, mỗi thứ Tâm thức nó tương ứng với những thứ vật chất nào đó đúng không? Đấy cho nên là chính cái ảnh hưởng nhiều bằng Tâm thức nào thì ảnh hưởng về cái cảnh giới nó tương ứng cái Tâm thức đó. Tại sao hôm nay nhà giàu là hiếm con? Rồi cái đứa mà đủ phước để chung vô con đại gia rất là hiếm. Rồi có cái thằng đó nó là con đại gia mà nó than với bạn nó nhà tao là gia môn bất hạnh. Hai chị gái tao là không có thích đàn ông, nhà mày ghét đàn ông? không có tao. Có nghĩa là, con nhà giàu nó trượt quớt vậy đó.

Hiểu không ta? Thứ nhất là hiếm muộn, thứ hai là nó có vấn đề. Còn cái thứ nhà nghèo nó đựng vật áo nó cũng có chữa nữa. Các vị có biết không? Nó chỉ chạm vật áo là có chữa. Chạm vật áo là có chữa. Nó đẻ chừng nào sạch ruột thì thôi. Vì cái số người mà chịu khổ, chịu nghèo nó đông như quân nguyên. Các vị về bên mấy xứ ngoài đó, bên Thụy Sĩ đó, tôi nhìn mấy cái căn nhà, mấy cái villa mà bên bờ hồ, mà tôi ứa nước mắt nó đẹp không có tả được, mà toàn là nhà ma không, không có người thừa kế. Còn cái thứ mà nhà cấp bốn mà mái tôn lụp sụp nó đẻ mà tôi nói như đội bóng luôn. Cứ hốt đại nhà ra đá banh. Hốt cái là ra đá banh đó. Có hiểu cái đó không ta? mà nó uống nước com mà nó lớn như voi. Còn cái thứ nhà giàu đó, nắng không ưa, mưa không chịu, ghét gió ky mù sương, đẻ xuống đồ sầm, đồ yếm nó cứ ói ra suốt à nuôi khó vô cùng. Còn thứ nhà nghèo là mức nước cống cho nó uống, nó cũng mập nữa.

Tôi biết có cái bà đó bên Thụy Sĩ, nhà bà ở miền tây đó, hít thở cũng mập nữa. Bà ăn kiêng, càng kiêng càng mập bởi vì kiêng cái khuya đói nó ăn lên. Cuối cùng nang nổi điên không đi kiêng nữa quát lức luôn nó ốm trở lại, bởi vì lo mập cái nó ốm trở lại.

Cho nên chúng sanh mà có nhiều phước ít hơn chúng sanh vô phước, đúng không? Vì sao? Vì mình biết đạo nè mà một ngày như vậy cái Tâm tào lao với cái Tâm đàng hoàng cái nào nhiều? đó ghê không? Cho nên tu là gì? Có bốn bước.

1/ Một là mình phải quay lại bốn hạng chúng sanh. Hạng thứ nhất là gì ta? Đầu thai bằng Tâm vô nhân. Mà Tâm này nó là quả của Tâm gì ta? Bất thiện. Hạng này gồm cái loại mà đầu thai bằng cái Tâm này nó gồm có các cái loài lông mao, lông vũ. Lông mao là cái gì ta? Lông mao là chó, mèo, cạp, beo. Còn lông vũ là mấy cái con mà bay đó, mà nói đó tôi mới nhớ. Cô giáo hỏi loài nào có vú mà bay được? Nó đưa tay nó nói có hai đó là con dơi và tiếp viên hàng không. Không phải tầm bậy, ta nói cho bớt ngủ thôi. Con nít nó khờ lắm. Nít nó khờ. Thì cái loài trên bờ dưới nước, bò bay máy cựa đều là đầu thai đều là trong đó có đưa lông vũ và lông mao. Lông mao là cái lông mà nhỏ nhỏ từng cọng. Còn lông vũ là cái lông mà tiếng Mỹ để kêu hair và feather rất là dễ. Còn bên mình cứ lông mao, lông vũ.

Mà bên Mỹ có cái ông bác sĩ, bác sĩ gia đình của tôi ông họ Vũ mà ông tên Long cho nên kêu bác sĩ Long Vũ. Mà tiếng Việt Nam mình, dân miền Nam ô với o nó đọc giống nhau. Mình nghe bác sĩ Long Vũ mình rất là khó chịu, nhưng mà phải kêu chứ biết sao giờ, bác sĩ Long Vũ, thì...cái lớp này nói chuyện tào lao quên hết trơn.

2/ Cái hạng đầu thai đầu tiên là hạng Vô nhân, hạng thứ hai là hạng Nhị nhân, đầu thai bằng Tâm lành nhưng mà thiếu trí.

3/ Hạng thứ ba là Tam nhân đầu thai bằng Tâm lành mà có trí.

4/ Hạng thứ tư là ngon lành, Thánh nhân.

Rồi bây giờ nghe, tu hành là gì? Tu hành là từng bước không trở thành một trong bốn hạng người này nữa. Hiểu không?

Hạng đầu tiên là hạng vô nhân. Khi mà anh sống bằng Tâm bất thiện thì bắt buộc là anh phải đầu thai bằng cái Tâm đầu tiên này rồi. Mà nếu mà anh đầu thai bằng cái Tâm này thì anh làm bằng cái thứ gì này giờ mới nói đó, lông mao, lông vũ, bò bay, máy cựa. Hiểu không ta? vậy chuyện đầu tiên là phải bỏ Tâm bất thiện mới né được, không có làm cái loại đầu tiên. Còn hề sống bằng Tâm bất thiện là phải lọt vô cái loại đầu tiên phải không ta?

Rồi thứ hai là mình tu sao mình né luôn cái hạng thứ hai. Né bằng cách nào ta? Ráng làm phước bằng Tâm hợp trí phải không ta? Bởi vì làm người mà đầu thai bằng cái Tâm Nhị nhân nó cũng đuối lắm. Nó nghe nó không có hiểu. Chửi nó còn cười mà. Các vị hiểu không? Không có hiểu.

Đó là cái hạng mấy là biết rồi. Hiểu không ta? Thì muốn né hạng thứ nhất thì mình phải làm sao?

Không sống bằng Tâm bất thiện nữa. Muốn né cái hạng thứ hai phải làm sao? Có trí là sao ta? Cho người ta một ly nước, đưa nè uống đi. Nó khác, nó không giống như cái này, ông uống cái này, ông sẽ có một bài giảng cho đại chúng và mỗi câu mà đại chúng nghe được sẽ gỡ rối và chuyển hóa ít nhiều đời sống của họ.

Hiểu không ta? Thì khi mà mình đưa ly nước mình nghĩ vậy cái đó phải hợp trí không? Chỉ một ly nước mà nó tính còn hơn là trùm sò nữa. Nhưng mà nghe, hợp trí khác mà tính toán khác. Hiểu không ta? có phân biệt được cái này không? tự hiểu chứ bắt tôi giải thích là tôi chết luôn nha. Cái

tính toán là so đo, đưa mà cũng nghĩ cũng tam thất nhưng mà cái thứ mới để mà một mình xài lâu, thôi cho uống thứ cũ đi, nó cũng hơi có meo rồi, thôi uống cho nó hết cái phần này.

Còn cái thứ mới mình về để lâu được, hiểu không ta? Thì cái đó được gọi là tính toán. Còn cái hợp trí là khác, hợp trí là nãy mới nói đó. Hiểu không? như mình học nguyên đám thì trưa nay tự nhiên mình nổi hứng là mình nói học mấy ngày chắc là họ cũng thèm đồ chiên, cái chạy ra quét cho mấy hai thúng chuối chiên vô đũa cho học viên, để cho họ ăn họ đừng có nhớ nhà, để họ học cho nó tốt hơn thì chỉ là thúng chuối chiên thôi nhưng mà hợp trí, bởi vì nhiều cái tên chỉ là một là sinh viên nghèo, hai bộ đội, ba hành giả thèm tùm lum hết trơn, có không? có không ta? Không, hạng thứ tư nữa là tù. Sinh viên nghèo nè, bộ đội nè, rồi tù nè, rồi hành giả. Ai đi qua Miến Điện thì biết. Ngồi đúng ba bữa nhắm mắt lại thấy bánh xèo chung quanh. Còn cái bà đó bà hành bên Miến Điện, bà hành thiên bà buồn ngủ mà bước ra bà vấp nguyên khúc cây mà bà không thấy cây, bà thấy nguyên cái đôn chả lụa biết không? Tụi dóc tôi một con quý vị đó thiệt luôn. Bà vấp, bà buồn ngủ, bà vấp thấy nguyên cái đôn ổ chả lụa Việt Hương, thấy luôn cái hiệu luôn. Nhưng mà nhìn nghĩ lại là khúc cây, nó thèm, nó thèm như quý đỏi vậy đó. Cho nên, mà cái đám học viên này chắc bữa nay thì chưa có thêm đâu, mà phải giam nó thêm ba bữa nó ngồi thiên nó thấy, nó nhìn mấy cái bảng nêu nó thấy toàn là kẹo dừa không, kẹo trái cây không, có phải không ta? Thấy toàn là cái gì đó, rong biển, rồi đó sương sa, rồi đó trà sữa thương lắm.

Cho nên khi mà mình cho người ta một miếng ăn mình nghĩ trong bụng họ hỗ trợ việc tu học của họ, chỉ nghĩ nhiều đó hợp trí. Hiểu không?

- Rồi như vậy thì để không làm cái hạng thứ nhất thì mình phải bỏ Tâm ác.

- Không làm hạng thứ hai thì mình phải làm thiện bằng Tâm hợp trí.

- Rồi cái hạng thứ ba là Tam nhân. Để không làm hạng thứ ba thì mình phải làm sao ta? Ai mà nói được cái này trầm kêu bằng má.

Hay quá. Tôi thích. Tôi không trả lời. Tôi ngồi để coi quý vị trả lời. Làm sao để không làm hạng thứ nhất? Biết chưa? Làm sao để không làm hạng thứ hai? Rồi làm sao để không thành hạng thứ ba? Cái câu thứ ba là làm sao để không làm hạng thứ nhất, rồi làm sao để không làm hạng thứ hai, rồi làm sao để không làm cái hạng thứ ba nữa? Làm hạng thứ tư. Hiểu không ta? Mà tại sao không nên làm hạng thứ ba nữa? nói còn luân hồi, khủng khiếp thiệt chứ.

Một rừng người mà mình bỏ chữ ngu là không còn chữ khác đó.

- Rồi bây giờ làm sao để không còn là hạng thứ tư nữa mà tại sao hạng thứ tư nó linh thiêng mà tôi kêu là đẹp luôn. Tại sao vậy? tại sao không nên làm hạng thứ tư? A La Hán linh thiêng thiệt, A La Hán không còn luân hồi, A La Hán không còn phiền não nhưng mà còn mang thân thì khổ, hiểu không? hiểu chưa ta? theo các vị A La Hán có muốn sống ngàn tuổi không? nói đi có không? Như vậy thì các Ngài cũng không muốn làm hạng thứ tư phải không? Hiểu không? Các vị biết tại sao người ta chửi thề không? Là khi không còn nói chuyện với nhau bằng cái ngôn ngữ loài người nữa, nói nó không hiểu thì chỉ còn có cái cách đó thôi. Bây giờ hiểu há?

Như vậy tu hành là gì? là để từng bước, từng bước không trở thành bốn hạng này nữa kịp chưa? Thì mà mình ở đây hiện giờ mình giống hạng nào nhất trong đây? Mình hiện giờ là mình đang tu làm sao để đừng bao giờ hành thành hạng thứ tư đúng không? Có hiểu không ta?

Như vậy bây giờ ôn lại nè. Tu như thế nào để không thành loại thứ nhất? là quá khổ bắt buộc phải sống phải né bất thiện. Tu thế nào để không thành loại thứ hai? làm thiện hợp trí, mà tại sao mà phải né hạng thứ hai nói giùm được không? vì nó chỉ biết hưởng mà nó không có đường đi lên, khổ thiệt, quý vị tôi nghi hạng một quá thiệt luôn, chắc luôn, dưới hạng một luôn phải không? Như vậy thì biết né hạng hai bằng cách nào và tại sao phải né phải không ta? Rồi hạng ba biết né bằng cách nào và tại sao phải né phải không ta? Rồi làm sao mà né luôn hạng tư mà làm sao để né? Thì cái làm sao nó không quan trọng là bởi vì đấng A La Hán là không có cần làm sao mà Ngài Xá Lợi Phất có người hỏi ngài thế này, hỏi Ngài vậy chứ Ngài có ham sống sợ chết không? Ngài nói không, cái họ hỏi ngược lại như vậy Ngài có thích, có phải Ngài là người chán sống mà thích chết không? Ngài cũng nói không, ham sống sợ chết là không đúng rồi, nhưng mà thích chết mà chán sống Ngài cũng nói không thì như vậy là Ngài là hạng người nào? Ngài nói ta không ham sống mà cũng không ham chết ta chỉ không muốn cái trái còn sanh mà phải rụng. Ta sống đây, sống qua ngày chờ qua đời. Sống qua ngày chờ qua đời. Không có thiết tha.

Mà đương nhiên, mình ở đây thì mình còn thích đủ thứ cho nên mình nghe mấy cái này mình không có hình dung nổi, chứ các vị biết tôi nói các vị nghe đời sống này nó chỉ đáng sống khi mình còn thích cái gì đó thôi. Khi ta không còn thích ta không muốn thêm một ngày nữa. Xong chưa? Cái câu thứ nhất, đời sống chỉ đáng sống khi ta còn thích cái gì đó. Vì cái thích đó chính là nhựa sống. Xong chưa?

Mà còn thích thì còn khổ. Là vì sao? Vì không có được cái mình thích cũng khổ, mà không né được cái mình ghét cũng khổ. Hiểu hả? Mấy cái này phải học thuộc lòng chứ không thể nào phải nói như... 2 giờ sáng dựng đầu dậy vẫn nói được. Hỏi tại sao mà chúng Thánh rồi họ không muốn thiết tha sống mình nói là bởi vì họ không còn thích nữa.

Mà cái thích là cái nên có hay không nên có? Không nên có. Tại sao vậy? có thích là nó có khổ. Vì sao? vì có thích là có ghét, mà né không được cái ghét là khổ, mà kiếm không được cái thích là khổ. Bây giờ mới tin, mới hiểu được ít nhiều cái cảnh giới của Thánh Nhân, chứ còn tự nhiên mình nói hết phiền não không thích nữa. Không được, phải nói cho tới thuyết phục. Khi mà mình không còn thích nữa thì cái chuyện mà nán nã nó vô nghĩa ghê gớm. Các vị có biết không? Tôi đếm từng ngày tôi rời khỏi Dầu Giây mà. Từng ngày và từng ngày tôi nhìn lịch, rồi nhìn lịch giấy, rồi nhìn lịch trên phone, rồi nhìn đồng hồ nó quay mà tôi nói trời ơi sao không có nhanh lên dùm một chút đồng hồ ơi, thời gian ơi, chấp thêm đôi cánh để ta sớm rời khỏi cái chốn ngục tù này, quý vị có thấy không? nó đã nán rồi thì nó không có lý do nó ở lại, khoan cái chuyện đó tôi nói đùa, chuyện này có thiệt nè, mình đang rất thích Nguyên Không, mình đang đăm đuối và mê mê Nguyên Không nhưng vì một chuyện nào đó mà mình phải rời khỏi Nguyên Không trưa nay. Hiểu không? hiểu tôi nói gì không? Khi mà cái lòng của mình đã nói là phải rời đó, dầu là trong tiếc nuôi nha, dầu là trong luyến lưu nha, dầu là trong bịn rịn nha nhưng mà khi cái lòng nó đã nói phải rời thì vì lý do nào đó mà mình phải ở lại lúc nó hết vui rồi có hiểu cái đó không? Hiểu tôi nói gì không? Bởi vì khi.. cái trong đây (trong con người) nó có cái chip lạ lắm. Khi nào mình đã nói là phải rời là nó đã xóa cái hồ sơ thích rồi. Hiểu hả? rất là hiếm có trường hợp mà mình ở lại mà mình mừng lắm, hiếm lắm. Mặc dù rất là thích nhưng mà cái lòng đã muốn rời đi thì nó set up từ ở trên xuống, nó chuyển qua cái chế độ lia bỏ, lia bỏ, lia bỏ.

Bởi trên Mỹ nó có cái chữ To Leave rất là hay. To Leave là rời khỏi và để lại. Khi mà anh đã để lại cái gì đó là anh đã bắt đầu anh rời khỏi anh đi rồi. Và ra đi có nghĩa là anh đã để lại và đã để lại là anh đã rời đi. Hiểu? đó rất là đặc biệt. Cho nên một cái người không còn thích gì nữa, thì người đó không có lý do để tiếp tục có mặt trong cái không gian đó nữa.

Có một lần đó Ngài Xá Lợi Phất có chư Tăng đông lắm, Ngài nói chiều nay sau khi xả định tôi có suy nghĩ có cái thứ gì trên đời này mà nó biến mất mà làm cho tôi bị đau khổ hay không? Ngài nói là lúc đó, các Hiền giả biết rằng ta tự xét không có thứ gì trên đời này biến mất mà làm cho ta bị buồn khổ.

Thì ngài A Nan Ngài nghe như vậy, Ngài hỏi thưa Tôn giả Xá Lợi Phất, Thế Tôn thì sao? Nếu Thế Tôn ra đi thì Tôn giả có buồn không? Ngài Xá Lợi Phất nói Thế Tôn có ra đi, có viên tịch ta không có buồn nhưng ta luôn mong mọi người như Thế Tôn trụ thế lâu dài để chúng sanh được lợi lạc, buồn thì phải nói là không, ghê không. Cái người hiểu Phật nhất là ngài Xá Lợi Phất, nhì mới tới Ngài Mục Kiền Liên trong kinh nói rõ như vậy, không phải tôi nói đó là chú giải của cái kinh là [pali] của trường bộ, nói rằng tri kỷ của Đức Phật, dĩ nhiên tri kỷ của Đức Phật là chư Phật ba đời rồi, nhưng mà hiện tại không có Phật nào hết thì người hiểu Đức Phật nhất là Ngài Xá Lợi Phất và số hai là Ngài Mục Kiền Liên đấy, số ba mới tới ngài A Nan mà Ngài A Nan đứng số ba là cái trí đặc biệt. Nhưng mà sao? hiểu Phật, quý Phật, thương Phật, kính Phật trong kinh còn nói cái này mới khiếp nè. Ngài Xá Lợi Phất dành cho Ngài A Nan một cái hảo cảm, một cái mỹ cảm, một cái tình cảm không phải là ái luyến, nhưng mà một cái tình cảm rất là đặc biệt. Là vì sao? Là vì Ngài nghĩ rằng Ngài A Nan đã thay thế mình chăm sóc Thế Tôn. Các vị biết, nghe là các vị biết là thương cỡ nào rồi. Thương mà thương gián tiếp luôn. Hiểu tôi nó không? Mình thương đến mức mà mình thương luôn cả cái người nào mà chăm sóc cho kẻ đó. Còn mình thì sao? Hàng xóm nó nó chăm sóc chồng mình là mình đã nổi điên rồi. Trong khi mình phải cùng chăm sóc chứ, hiểu không? Nhưng mà mình không có chịu, không chịu, không chịu. Mình cứ là tiên sư cha nhà mi dám ghẹo chồng bà.

Không có bao giờ mà mình hiểu rằng mình thương ai thì người khác chăm sóc mình tùy hỷ chứ phải không? Cái lớp này nó gian không tưởng tượng được.

Cho nên là khi mà mình đã thương thích mới có lý do ở lại, không còn chỗ thương, không còn chỗ thích thì nó đấng, nó ngọt cách mấy nó cũng thành nhạt, mà là nhạt từ từ đi và đi lúc bấy giờ là trắng sĩa đã đi rồi đầu không ngoảnh lại là chỗ đó, biết bốn chữ đầu không ngoảnh lại đó, cái hoàng hôn của Phật pháp là một cái giai điệu rất là Bi tráng, vua Ba Tư Nặc đệ nhất quốc vương hộ pháp, mát. Vua mát vào buổi chiều hầu Phật. Vua đi với một đoàn xa giá đông, vào hầu Phật, lạy Phật, nghe pháp. Phật biết chuyện gì sẽ xảy ra nhưng Phật không nói. Phật cứ thuyết pháp, thuyết pháp. Lúc đó vua bằng tuổi Ngài 80, vua cũng 80 thuyết pháp, thuyết pháp xong, thì vua và đoàn tùy tùng rất là đông quay về tới cửa thành thì cửa thành đóng.

Thì vẫn như mọi hôm, thì vua mà, hoàng thượng đang ở đây thì cái đám lính nó la lên nó mở cổng cho hoàng thượng. Thì trong đó nó nói đảo chánh rồi, đảo chánh rồi, vua khác lên ngôi rồi. Thì cái đám tùy tùng nó nghe như vậy thì nó rã liền. Nó chỉ còn sót lại một cô người... một cô cung nữ chăm sóc vua Ba Tư Nặc trong đêm đó thôi.

Đời phủ phàng như vậy mà chùa Phật ở sau lưng mà mình là một vị đại đế. Cái vương quốc của vua Kosala lớn nhất trong 16 cái tiểu quốc của Ấn Độ thời đó. Ấn Độ hiện giờ thời nó được chia thành 16 phần, thì cái phần của vua Ba Tư Nặc là lớn nhất. Vậy mà bấy giờ đó, một ông vua già gầy yếu đêm đó phải qua đêm bên một cái chân cổng thành và chỉ có một cô cung nữ ở chăm sóc và đêm đó vua mát, vua sanh về Đâu xuất thì Kinh nói, tại sao mà vua có một cái chết mà hoạnh hui như vậy? cái chuyện này thì tôi tin nhưng mà đối với bà con đó là chuyện phong thần, bà con muốn nghe không? Cái chùa Kỳ Viên nằm ở đây, Kỳ Viên Ấn Độ chứ không phải Kỳ Viên quận 3. Cái miếng đất của chùa Kỳ Viên rất là đẹp, ngày xưa chứ bấy giờ thì đó thì bà con thấy đó, thế đất rất là đẹp. Đó là cái khu vườn của một ông hoàng mà đẹp lắm. Thì kế bên này nó có một khu vườn một cái khu đất rất là đẹp cũng là đất vàng. Thì ngoại đạo, biết ngoại đạo mấy cái đạo mà ngoài Phật giáo đó, nó mới mua miếng đất này, cất một cái chùa ngó qua bên đây, hiểu không ta? Thì thôi nó kéo người vô nó đào đất, nó xây móng, rồi nó kéo gỗ, rồi kéo ngói, nó la nó hét um sùm. Thì Đức Phật ngài hỏi chư Tăng cái chuyện gì vậy? Thì chư Tăng nói dạ bên kia họ cất cái tu viện, thì Đức Phật Ngài nó... theo mình bấy giờ thì bà con nghĩ là Đức Phật Ngài còn Tâm phạm, nhưng mà không, mà chuyện này giải thích mệt lắm, thôi dẹp đi tự hiểu Đức Phật chỉ nói là tu viện đó không nên xây dựng ở đó, họa nhiều hơn phúc, hiểu tôi nói không? bởi vì sẽ quy tụ những cái người chống đạo mà họ chống ngay Đức Phật là họ chỉ có đi xuống thôi, nhưng mà Ngài không nói, Ngài chỉ nói là cái tu viện đó không nên nằm đó, họa nhiều hơn phúc. Thế Tôn nói như vậy thôi. Thì Ngài mới nói với bốn vị Tỷ kheo, hãy vào nói với vua là hãy chấm dứt cái chuyện mà xây dựng bên đó. Thì một nhóm bốn vị Tỷ kheo vào gặp vua. Vua không tiếp. Vua Ba Tư Nặc, ông vua hỏi nãy đó, thì nghe nói bốn vị Tỷ kheo vào vua không tiếp, chuyện nhỏ.

Hai vị thượng thủ là Ngài Mục Kiền Liên, Xá Lợi Phất vào đứng ngay trước sân rồng, vua không tiếp. Và hai vị đều là đại trí đứng ở đó trong đúng một cái thời lượng. Hiểu thời lượng không ta? Là không quá lâu mà cũng không quá ngắn. Khi hai vị biết đủ rồi mà vua không ra, hai vị ra đi. Thì khi hai vị về lạy Phật thì Phật nói liên thái độ bất kính của Ba Tư Nặc hôm nay sẽ đẩy vị đó đến bị một cái chuyện là trước khi chết bị soán ngôi, mất hết quyền lực và bị chết cô quạnh chỉ vì dám bất kính với hai vị tôn túc. Có hiểu tôi nói không? you bất kính với hai cái nhân vật ghê gớm như vậy, thì triều thần của you cũng sẽ bất kính với you. You dám để cho hai vị đệ nhất thượng thủ đứng hoạnh hui ngoài sân đình thì you cũng sẽ ra đi trong sự hoạnh hui bên cổng thành. Gớm như vậy, gớm như vậy đó. Đúng như vậy.

Thì thời gian sau thì trong kinh không nói rõ là mấy chục năm, 15, 20 năm thì mới xảy ra cái vụ mà vua bị.. lúc đó vua 80 tuổi do cái chuyện mà bất kính với hai vị mà đại thượng thủ, dám để cho hai vị nó đứng và trước sân hoàng cung không tiếp.

Thì hôm sau đến khi Đức Phật tới, Đức Phật tới phần này mình khỏi bàn rồi. Thế Tôn đứng ở đằng trước là vua lập tức là mở bung cửa đại điện. Mà cái bậy nhất là ông để cho hai cái vị đứng đó. Mà các vị biết trong bữa hôm tôi có kể là trong một thái dương hệ là mây mặt trăng, mây mặt trời? hả? Mây? ở đây nhiều người không biết Thái dương hệ là gì hả?

- Rồi 1000 Thái dương hệ nó là một cái Tiểu thiên thế giới.

- 1000 Tiểu thiên nó là một cái Trung thiên.
- 1000 cái Trung thiên là một cái Đại thiên.
- Mà 10.000 cái Đại thiên là một cái địa bàn hoàng pháp của một Đức Phật.

Xong chưa? Mà khi Đức Thế Tôn còn tại thế đó thì trong 10.000 Đại thiên thế giới đó Ngài Xá Lợi Phất là nhân vật số hai, Ngài Mục Kiền Liên là số ba, mà trong 10.000 ngàn cái Đại thiên đó thì nhân vật này có đủ lớn không? Quá xá lớn luôn phải không ta? Mà dám để cho hai cái người số hai, số ba đứng ở đó không thèm ra chào một cái, ăn cho hết. Thời gian ngắn sao là ông bị là bị nhẹ đó. Ông bị nhẹ đó, chứ đứng ra các vị biết ông đã tu bao nhiêu A tăng kỳ cái thời gian mà ông ông Ba Tư Nặc ông tu Ba la mật, ông là Phật tương lai mà. Các vị nghe này mới rung nè. Thời gian ông tu Ba la mật lâu hơn Đức Phật Thích Ca. Đức Phật Thích Ca là hạnh trí tuệ, mà ông là hạnh đức tin, ông gấp đôi Phật Thích Ca. Có nghĩa là khi Đức Bồ Tát Thích Ca Mâu Ni mà sơ phát Bồ đề Tâm thì ông kia ông đã đi hết một nửa rồi, mà cái kiếp gặp Đức Phật mình, ông thương Đức Phật đến mức mà nếu, nếu nha, nếu mà không có bận, một ngày ông đến hầu Phật five times, 5 lần còn hơn là đi thăm Thái Thượng Hoàng nữa, mà ông thăm Ngài bằng cách rất là đặc biệt, lấy cái môi hôn bàn chân Phật, hôn bằng môi, hôn lên bàn chân Phật, chứ không phải cái vụng mà đánh lễ sơ sơ, ông không xài, ông thương Phật là vô bờ bến, thương mà mình phải nói là cái chữ bây giờ kêu cuồng, ông mê Ngài không có thể nào tả siết, mà một chuyện không ai tin là ông Ba Tư Nặc, Phật pháp của ông là giới nghiêng trời quý vị có biết không. Có cái lần đó mà Phật hỏi vì sao mà đại vương lại đối xử với Như Lai mà tận cùng như vậy? Ông mới giải thích là vì con thấy những điều này mà con tôn quý Thế Tôn, ông nói nguyên một cái pháp thoại dài thâm thâm, mà nguyên cái câu trả lời ông đủ để làm nội dung của Tam Tạng. Các vị nghĩ sao? quá uyên thâm, giỏi như vậy mà phạm một cái lỗi không đáng.

Tôi nhắc lại, ông một ngày, 5 lần hôn chân Phật, đánh lễ bằng cách hôn chân Phật, một ngày 5 lần, Phật pháp uyên thâm như vậy đấy, mà phạm một lỗi nhỏ thì cái đó mình kêu lỗi nhỏ, không phải lỗi nhỏ mà cái lỗi đáng tiếc như vậy, rồi tôi đang giảng cái gì vậy? có ai nhớ tôi giảng cái gì mà tôi đi xa quá vậy?

Rồi thì cái đời sống nó chỉ đáng, nó chỉ đáng sống khi mà mình còn có chỗ thích chứ còn một cái người đã biết rõ nó rồi đó, thì nó ngán dữ lắm, mà nó ngán, nó không có muốn mà này có cái chuyện gì mà tôi giảng chuyện Ba Tư Nặc mà sao quên rồi, không phải khơi khơi tôi kể. À tôi nhớ rồi. Có nghĩa là cái mà cái sự ra đi của Thánh hiền ấy thì trong cái mắt người thường thì rất là buồn. Đúng rồi. Nhưng mà trong cái nhìn của Thánh nhân này chỉ là chuyện bình thường. Lúc đó tôi kể cái hoàng hôn của Phật pháp thì vua Ba Tư Nặc ra đi như vậy. Ông cấp cô độc cũng ra đi như vậy. Cấp cô độc ông bị bệnh nhiều lắm, nhiều lắm. Thì ông mới cho người vào, nhờ người vào lạy Phật, đánh lễ Phật dùm và xin là gặp được ngài A Nan với Ngài Xá Lợi Phất, ông không dám thỉnh Phật, ông không dám, thì ngài Xá Lợi Phất với ngài A Nan đi tới gặp ông, thì Ngài Xá Lợi Phất thuyết một thời pháp ông nghe ông khóc, ông khóc thì Ngài...thời pháp nói về Tứ Niệm Xứ, ông nghe, ông khóc thì ngài A Nan Ngài hỏi vậy chứ ông tiếc nuôi gì? sợ hãi gì? mà khóc? Ông tiếc những cái bỏ lại và sợ hãi đoạn đường sắp tới ông khóc phải không? Đối với ông thì tôi nghĩ là không.

Bởi vì cái mà ông bỏ lại thì nó chẳng là cái gì so với cái ông sẽ được. Còn quãng đường sắp tới của ông thì ông biết ông đi về đâu mà, có gì đâu ông sợ. Ông nó thưa Ngài không, con khóc không phải là vì con tiếc cái đã bỏ lại và cũng phải khóc vì sợ cái quãng đường sắp tới. Con khóc là vì lần đầu tiên trong mấy chục năm làm cư sĩ con mới được nghe cái pháp thoại như thế này.

Đây là một bài kinh rất là đáng để quý vị suy nghĩ, rất là đáng. Thì Ngài Xá Lợi Phất Ngài nói ta không thuyết cái nội dung này vì ta nghĩ rằng hàng cư sĩ chỉ có cơm áo gạo tiền, thì nghe những cái pháp thoại như thế này nè không có chỗ nhét vào. Quý vị thấy không? Ông Cấp của độc là sợ quả Tu Đà Huần chứ đâu phải dốt. Ông gặp Đức Phật một ngày là coi như không biết bao nhiêu lần, Ngài Xá Lợi Phất là đệ nhất tinh văn, đệ nhất trí tuệ. Vậy mà Ngài vẫn nghĩ như vậy. Cho nên là những lúc mà mở lớp nhìn ngán.

Ví dụ như sáng nay mà tôi nói tu hành là một cái lộ trình mà lia bỏ bốn hạng người này, thì thấy nhiều người ở dưới nhìn nó ngán vì thấy còn sướng quá mà, tôi thấy đâu đây có mấy người gương mặt hơi đẹp đẹp, ăn rồi không có học, cứ móc cái gương nhìn mặt bậm bậm, chằm chằm làm sao mà học, còn có bà ngồi gỡ mụn, rồi móc mũi, rồi tùm lum tà la, không có được, tại vì các vị chưa có

thiệt tha, khi mà thấy ngàn thiệt. Có một chuyện này các vị phải tin nè. Bây giờ mình hiểu đạo tới đâu, mình tu tới đâu, chuyện đó là chuyện tính sao? Bây giờ chuyện trước mắt nè. Các vị có tin mình chắc chắn sẽ chết không? Và có tin rằng chết là cái chuyện bất trắc không? Bất trắc có nghĩa mình không có lường được:

- Chết ở đâu?

- Lúc nào?

- Kiểu nào, có vụ kiểu nào nữa. Có nhiều cái chết kỳ lắm. Như có cái ông đó bị bệnh tim mà gia đình chở ông vô bệnh viện, thì trước khi ông đi vô bệnh viện mổ tim, thì ông lại mua một xấp vé số trúng cả trăm tỷ. Thì gia đình mới nói bây giờ gia đình mình đang nghèo, mà bố lo riết bố bị tim. Bây giờ mà mình nói cho bố biết mình trúng số thì bố bớt bệnh nhưng mà sợ bố mừng quá bố đi luôn. Cái mới suy nghĩ hồi nói thôi nhờ Linh mục vô nói giùm.

Linh mục vô, Linh mục mới hỏi ông vậy chứ ông là tin Chúa phải không? nói dạ con tin. Ông có tin là mọi thứ là do Chúa cho ông, nói con biết. Rồi Chúa cho được là Chúa đòi được biết không? biết. Rồi biết rằng phần thưởng cao nhất là ngày phán xét cuối cùng chứ không phải là trong cuộc đời này phải không? biết. Nếu mà bây giờ ông trúng số ông có vui không? nói vui. Rồi ông sẽ làm gì nếu ông được 300 tỷ? con cúng cho nhà thờ của cha phân nửa, cha chết, Linh mục lên máu chết. Các vị thấy một cái chết rất là bất trắc có nghĩa là cái tên mà nó trúng, nó không chết, nhưng không chết thằng cha bán phở mà chết người em gái bung bê, nhưng không chết thằng tây nào hết mà chết thằng lính thổi kèn tây, nó chết lẳng xẹt, 300 tỷ không chết mà chỉ giả định thôi nếu, as if, nếu con trúng, cúng nhà thờ một nửa, cha lên đường, bởi vì cha biết chuyện có thiệt, còn cái thằng cha kia tinh bơ là bởi vì chả nghe nói nếu thôi mà, nếu, nếu một ngày, nếu một ngày cho nên chả sống, mà cái ông nội này tự nhiên khơi khơi ở đâu con cháu nhét vô làm sứ giả cái lên đường Chúa gọi hơi bị sớm.

- Cho nên thứ nhất là mình phải biết chết là cái chắc chắn. Trên đời cái gì cũng không chắc, chỉ có cái chết là chắc chắn.

- Thứ hai, tuy nó là chắc chắn nhưng mình không biết nó sẽ đến lúc nào?

- Kiểu gì? Có nhiều cái kiểu chết kỳ lắm, kiểu chết kỳ lắm. Tự nhiên cái uống hột chia mắc cổ chết, mà trong khi nuốt nguyên hột cóc để trị ho không chết. Nuốt hột cóc kéo ra, kéo vô không chết, mà uống hột chia nó bị sặc chết.

Chết kiểu đó, giống như cái ông đó trong nhà xác, phóng viên lâu lâu nó cũng vô nó kiếm chỗ để nó chụp hình nó viết báo, nó vô trong nhà xác, nó thấy có ba cái xác cười, cái nó mới hỏi cái thằng giữ nhà xác, hỏi tại sao ba cái xác này chết mà cười? thì anh nói, à cái ông này là ông vui vì ông cưới được vợ đẹp, cái ông vui quá cái ông chết, ông bị lên máu ông chết. Còn cái ông này thì ông chết là vì ông ly dị được ông chết. Còn ông này, còn cái ông này mặt đen thui mà sao lại cười? à ông này bị sét đánh, ông tưởng được chụp hình ông chết, ví dụ vậy, gớm như vậy, còn nữa bị sét đánh, đấy, mà tưởng là được chụp hình, cười đi luôn.

Rồi có một lần đó phóng viên nó vô nó thăm một cái trại tâm thần, nó vô trại tâm thần thì nó thấy hai cái ông đàn ông, hai bệnh nhân, đi tới đi lui mà cứ mỗi lần mà quay lại cái bờ tường, cái nhìn bờ tường kêu tên một người Tuyết Hương, Tuyết Hương mà nó lạ một chỗ Tuyết Hương không phải là một cái tên phổ biến phải không ta? Tuyết Hương nó phải là tên phổ biến, chữ Tuyết thì phổ biến, Hương phổ biến nhưng mà Tuyết Hương không phải là tên phổ biến, mà hai người đàn ông có tuổi cũng trạc trạc nhau mà anh nào cũng Tuyết Hương, Tuyết Hương mà buồn dữ lắm, cái ông phóng viên mới hỏi y tá, hỏi Tuyết Hương là hai người trùng tên hay một người? mà nếu là một người mà tại sao tới hai người khùng, thì y tá nói à cái thằng cha áo sọc đó đó là bị Tuyết Hương nó bỏ, ông buồn, ông khùng. Còn cái ông thứ hai là lấy nhầm Tuyết Hương, ông là chồng sau khổ quá khùng luôn. Có hiểu không ta? cái thằng thứ nhất là nó khùng là vì con Tuyết Hương bỏ nó, nó vô trong đó nó cứ kêu Tuyết Hương, Tuyết Hương. Còn cái thằng thứ hai nó khùng là vì nó về nó bị con Tuyết Hương hành quá nó khùng luôn. Cho nên là hai đứa khi mà vô trong đó rồi cứ kêu Tuyết Hương Tuyết Hương. Nhưng mà các vị biết rằng là cả hai là chỉ vì dính một bà một thôi. Hiểu không ta? Cho nên không có gì chắc, chỉ có cái chết là chắc. Nhưng có chuyện chết ở đâu thì mình không chắc. Chết kiểu gì mình không chắc.

- Và chết rồi đi về đâu càng không chắc, chỉ có cái là chỉ biết chắc đi xuống thôi đó, nhưng mà không biết chắc vô cái ô nào? vô chung cư là biết chung cư dưới mà không biết nhà số mấy thôi, chứ còn chung cư là biết chung cư nào rồi, đây.

Cho nên là chỉ cần nhớ chừng này thì mình phải từng bước, từng bước coi né đừng làm hạng thứ nhất, hạng thứ nhất là hạng gì ta? là đầu thai bằng Tâm vô nhân. Rồi né luôn cái hạng thứ hai, là sao ta? là làm thiện có trí, phải né, mà biết cách né phải không? biết tại sao né và làm thế nào để né có biết hả? why và how? biết tại sao phải né và né cách nào biết hả? rồi thứ ba là tại sao né và né cách nào và thứ tư né luôn mà đúng là hạng thứ tư có cần né không?

Hễ còn mang cái xác là không OK, mệt lắm luôn. Nói gì thì nói. Mình nghe đồn thôi nói là đắc A La Hán Tâm nó an lạc, thanh tịnh, mà cũng đúng. Bởi vì mình khổ là bởi vì mình còn tiếc nuối, sợ hãi, ghen tuông, hờn giận, tiếc của đúng không ta? Rồi mình còn này kia, còn A hán thì thanh thân như mây trời nhưng tắm, tắm rửa, ăn uống, nóng lạnh, tiêu tiêu, tiếng ồn, khói bụi, nắng sớm, mưa chiều muối đốt chua lắm. Mình thấy cái mặt các Ngài từ bi, cười cười khổ như mình vậy, nhưng mà khổ thân thôi nha, Tâm thì lúc nào cũng OK, ổn, bao sướng còn mình thì coi như là bao khổ. Mình là bao khổ, mình là lên tới bao công luôn, chỉ thiếu cái vầng trăng trên trán đó, đời đen thui.

Cho nên là sáng nay là mình học hai chuyện rất là quan trọng. Thứ nhất xét về mặt bản thể rốt ráo thì không có đẹp, xấu, thơm, hôi. Nhưng xét về mặt chân đế, mỗi thứ Tâm nó tương ứng với một số Sắc pháp nào đó. Có hiểu này không ta? Khi ta sống nhiều thứ Tâm nào, khi sanh vào cái cảnh giới sắc vật chất, ta sẽ sống trong và sống cạnh. Có hiểu sống trong và sống cạnh không? In, on, above, under. Sống trong, trên, ngoài, cạnh, cái thứ mà vật chất tương ứng. Hiểu không ta?

Rồi chuyện thứ hai. Chuyện thứ hai tùy thuộc vào cái kiểu sống của mình mà mình lọt vào vào cái cảnh giới vật chất nào, có vật chất hay không có vật chất. Thứ hai, tùy thuộc vào kiểu sống nào mà ta trở thành loại chúng sanh nào, loại một, loại hai, loại ba và đặc biệt là trường hợp và cái hạng thứ tư quá là đáng kính mà tại sao cũng nên né? Bởi vì còn sống là còn khổ. Mà tại sao tôi phải nhắc đến hạng thứ tư ở đây? Là bởi vì chính hạng thứ tư này cho mình thấy mọi hiện hữu đều là khổ.

Cho dầu đó là sự hiện hữu của một vị Chánh Đẳng Chánh Giác, Tứ sanh Từ Phụ Thiên Nhân chư Đạo Sư. Mình thấy Ngài 80 tuổi, Ngài đi sớm qua đúng không ta? Tôi muốn Ngài phải sống ngàn tỷ năm đúng không? Ngài đáng không? Đáng ngàn tỷ năm, nhưng mà không.

- Thứ nhất là cái người mà Ngài độ hết rồi. Cái người mà được cái duyên mà gặp Ngài hết sạch rồi. Cho nên mình thương Phật, mình quý Phật, mình kính Phật mình thấy cái giá trị lợi ích của Đức Phật. Nhưng mà đó bản thân Ngài đó cái chuyện độ sanh đó Ngài có được gì không? Cả vũ trụ mà nó quay lưng nó nguyên rủa, nó xúc phạm Ngài thì ngài cũng không mất cái gì. Mà cả thế giới có quỳ xuống dưới chân Ngài, hun cái chân của Ngài, Ngài cũng chẳng được cái gì. Hiểu hả? Rồi trong vũ trụ này có cái gì để làm cho Ngài vui, Ngài thích không? Sống để làm cái gì? Trong cái phim mà phim chạng vạng Twilight có biết phim đó không? Phim Ma cà rồng, trong phim nhân vật chính có một câu rất là hay: Em à, nếu chúng ta sống hoài không chết mình sẽ sống cho cái gì? Hiểu không ta? Nếu chúng ta sống hoài không chết thì chúng ta sẽ sống cho cái gì? Hít thở mỉm cười đi tới đi lui mỗi chân ngồi xuống, ngồi mỗi lưng nằm xuống, nằm xuống ngán đứng dậy đi. Đi xong rồi giả sử như mình không cần làm ăn, không cần làm gì hết cũng có ăn đúng không? chỉ hít thở là sống đó. Thì cũng ngồi nghĩ kỹ lại coi. Tôi nói bữa nay tôi nói cho nó tan nát. Cái cảnh đẹp cách mấy mà mình không đời đó có ngán không? Đó là cái thứ nhất. Cái thứ hai trời đất có biết bao nhiêu chỗ. Tại sao mình chết đi một chỗ? Có thấy kỳ không? Có thấy hơi có gì hơi sai sai phải không ta? chết đi một chỗ cái đó nó có khác gì tù. Có điều tù rộng hay tù hẹp thôi, phải không ta? đó là về cảnh. Còn về vật, trong trời đất bao la mắc cái chúng gì mà có 1, 2, 3, 4, sáu món này cứ xài hoài, quý vị nghĩ là sao? Thế là phải đời, hiểu không ta? Rồi người cũng vậy. Mình nói mình thương nhau sông cạn đá mòn chứ các vị nghĩ đi biết bao nhiêu người trong vũ trụ mà chết đi trong tay một người có đáng không? Tôi đang xúi cái vị ngoại tình đó, nhưng mà không phải, cái ý đó rất ý tốt hơn nhiều.

Có nghĩa là trong Kinh nói tại sao mình phải buông là bởi vì mình chết đi trong một thứ nó không chán mình cũng chán nó. Mà cái khả năng nó bỏ mình thì hơi cao. Tại sao hơi cao? Là bởi vì nó ngoài tầm kiểm soát của mình. Phải không ta? Đúng vậy không? Mà khi mà ta chưa sẵn lòng để mất nó mà lại phải bị mất thì cái khổ kinh khủng lắm.

Cho nên Kinh dạy buông bỏ để sống thanh thản, chết nhẹ nhàng. Nếu tự thấy không có khả năng buông bỏ thì nên hạn chế sở hữu những thứ khó bỏ. Có hiểu không? Tại sao mình không sợ chết? Có hai cách

- Một là dồn hết tâm tư tình cảm nghĩ về muôn loài chúng sinh. Chẳng hạn như những người mà làm chuyện từ thiện, bữa hôm tôi mới giảng ở ngoài Bà Rịa, tôi có nói nếu mà từng người trong chúng ta đang điều hành một cơ sở từ thiện cho hàng triệu người Châu Phi thì lúc đó mình không còn thì giờ nghĩ về mình nữa hiểu không? thì lúc đó trên giường bệnh mình không có nghĩ chuyện chết mà mình nghĩ làm sao mà mấy ngàn tấn gạo qua được bên Châu Phi, mấy ngàn tấn thuốc qua được Châu Phi. Hiểu không? Có lòng chỉ nghĩ về người khác thôi. Cho nên muốn không sợ chết chỉ có hai cách một là nghĩ về người khác.

- Hai, xóa sạch chính mình. Coi mình chỉ là nắm cát thôi. Bữa nay duyên nó mãn thì bùm, nắm cát bung. Hiểu không ta? Một là coi nặng người khác, hai là coi nhẹ chính mình. Chỉ hai chữ thôi. Thì giúp các vị sống an lạc mà các vị không có tin. Nhìn cái mặt không có tin, mặc xác, trách nhiệm tôi giảng cho bà con. Còn bà con theo hay không thì tùy. Chúc các vị có một cái chết đầy sợ hãi.